Sveučilišni glasnik

Glas Slavonije

poseban prilog 25. ožujka 2022. broj 78

TEMA BROJA

STUDENTSKI STANDARD

str. 8-11

ODRŽANA ZAVRŠNA KONFERENCIJA PROJEKTA „IZGRADNJA ZGRADE, INFRASTRUKTURE I OKOLIŠA STUDENTSKOG PAVILJONA U SVEUČILIŠNOM KAMPUSU U OSIJEKU"

str. 3

Razgovor izv. prof. dr. sc. ŽELJKA FLEGAR

Budite uporni, izdržljivi i vjerujte u svoja postignuća

str. 7

PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

Predstavljamo prvi EUKI projekt Prehrambeno-tehnološkoga fakulteta Osijek i institucijske projekte Odjela za biologiju

str. 4-5

5. sjednica Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku održana 9. ožujka 2022. godine

Pokretanje postupka kandidiranja i prikupljanja prijedloga kandidata za izbor jednog člana Sveučilišnog savjeta iz reda sveučilišnih nastavnika u znanstveno-nastavnom ili umjetničko-nastavnom zvanju

Senat je donio Odluku o provedbi postupka kandidiranja i prikupljanja prijedloga kandidata za izbor jednog (1) člana Sveučilišnog savjeta iz reda sveučilišnih nastavnika u znanstveno-nastavnom ili umjetničko-nastavnom zvanju. Navedeni postupak započinje 11. ožujka 2022. godine i traje do 11. travnja 2022. godine. Predlagatelji su stručna vijeća koja izabiru kandidata za člana Savjeta i do 13. travnja 2022. godine dostavljaju svoje prijedloge Izbornom povjerenstvu. Uz prijedloge kandidata potrebno je dostaviti kratak životopis kandidata s opisom znanstvenog i stručnog rada te izjavu kandidata o prihvaćanju kandidature za člana Savjeta. Imenovano je Izbornog povjerenstva za provedbu postupka prikupljanja prijedloga kandidata za izbor jednog (1) člana Sveučilišnog savjeta iz reda sveučilišnih nastavnika u znanstveno-nastavnom ili umjetničko-nastavnom zvanju u sastavu: prof. dr. sc. Sonja Vila, prorektorica za znanost, tehnologije, projekte i međunarodnu suradnju predsjednica i članovi prof. dr. sc. Tomislav Matić, dekan Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek, izv. prof. dr. sc. Ivan Trojan, izvanredni profesor i dekan Filozofskog fakulteta Osijek.

Davanje suglasnosti Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija za povjeravanje izvođenja nastave dr. sc. Nikoli Tesliću, uglednom znanstveniku iz inozemstva u statusu međunarodnog priznatog znanstvenika u akademskoj 2021./2022. i 2022./2023. godini

Na temelju Odluke Senata, Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek daje se suglasnost na Odluku Fakultetskog vijeća od 8. veljače 2022. godine, kojom se uglednom znanstveniku iz inozemstva u statusu međunarodno priznatog znanstvenika u rangu redovitog profesora dr. sc. Nikoli Tesliću, državljaninu Republike Srbije povjerava izvođenje nastave iz predmeta „Programska podrška u digitalnoj televiziji“ na poslijediplomskom sveučilišnom studiju Elektrotehnike i računarstva za akademsku 2021/2022. godinu i akademsku 2022/2023.godinu.

Prijedlog kandidata za podjelu državnih nagrada za znanost 2021. godinu

U skladu s Natječajem Ministarstva znanosti i obrazovanja za podnošenje poticaja za podjelu državnih nagrada za znanost za 2021. godinu u otvorenom roku pristigla je prijava Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osjek s potrebnom dokumentacijom predloženika za poticaj za pokretanje postupka za podjelu državnih nagrada za znanost za 2021. godinu Senat je prihvatio prijedlog kandidata za dodjelu državnih nagrada za znaost za 2021.

Sveučilišno izdavaštvo

Na prijedlog Odbora za izdavačku djelatnost Senat je donio odluke o davanju suglasnosti za tiskanje i izdavanje sveučilišnih udžbenika kako slijedi:

- **„Operacijski menadžment“**, autora izv. prof. dr. sc. Martine Briš Alić, prof. dr. sc. Dragane Grubišić, prof. dr. sc. Marije Kaštelan Mrak, izv. prof. dr. sc. Marije Martinović, prof. dr. sc. Jasne Prester i izv. prof. dr. sc. Nenada Vretenara - Ekonomski fakultet u Osijeku
- **„Nastava stranog jezika u ranoj školskoj dobi“**, sveučilišni udžbenik autorica izv. prof. dr. sc. Melite Aleksa Varga i doc. dr. sc. Draženke Molnar - Filozofski fakultet Osijek

Davanje suglasnosti na programe cjeloživotnog učenja na znanstveno-nastavnim sastavnicama:

Davanje suglasnosti na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja na znanstveno-nastavnim sastavnicama

Na temelju pozitivnog Izvješća Povjerenstva za cjeloživotnog učenja od 24. veljače 2022. godine, Senat je donio Odluke o davanju suglasnosti kako slijedi:

- Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja pod nazivom „Proizvodnja zanatskog piva“, Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja pod nazivom „Razlikovne obveze za upis na diplomski sveučilišni studij Sestrinstva“,
- Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja pod nazivom „Osnove palijativne skrbi“.

Davanje suglasnosti na usklađivanje programa cjeloživotnog učenja na Filozofskom fakultetu Osijek

Na temelju pozitivnog Izvješća Povjerenstva za programe cjeloživotnog učenja, Senat je donio Odluku o davanju suglasnosti Filozofskom fakultetu Osijek na izvedbu usklađenog programa cjeloživotnog učenja pod nazivom “Pedagoško-psihološka-didaktičko-metodička izobrazba“.

Prijedlog natječaja za dodjelu studentskih stipendija i potpora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za akademsku 2021./2022. godinu

Senat je donio Odluku o raspisivanju Natječaja za dodjelu studentskih stipendija i potpora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za akademsku godinu 2021./2022. redovitim studentima preddiplomskih, diplomskih, integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija te preddiplomskih stručnih i specijalističkih diplomskih stručnih studija Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za akademsku godinu 2021./2022. dodjeljuje studentske stipendije i potpore u sljedećim kategorijama:

A.) Stipendije za izvrsnost - 40 stipendija

- **A1.)** za studente viših godina studija - **25 stipendija**
- **A2.)** za studente I. godine preddiplomskog sveučilišnog i preddiplomskog stručnog studija te I. godine integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija
- **5 stipendija**
- A3.) za studente upisane u I. godinu diplomskog sveučilišnog studija i u I. godinu specijalističkog diplomskog stručnog studija – **5 stipendija**
- A4.) za studente upisane u više godine preddiplomskog, diplomskog ili integriranog studija te za studente upisane u I. godinu diplomskog sveučilišnog studija na umjetničko-znanstveno/nastavnoj sastavnici - **5 stipendija**

B.) Stipendije studentima aktivnim sportašima – 5 stipendija

C.) Stipendije studentima u stanju socijalne potrebe - 45 stipendija

- **C1.)** za studente slabijeg socijalno-ekonomskog stanja - **35 stipendija**
- **C2.)** za studente s invaliditetom - **5 stipendija**
- **C3.)** za studente koji pripadaju potencijalno ranjivim skupinama - **5 stipendija**

D.) Potpore studentima u stanju socijalne potrebe – 5 potpora

Ukupan iznos stipendije za svaku kategoriju (A, B i C) iznosi **10.800,00 kn**, odnosno **900,00 kn** mjesečno, kroz jednu akademsku godinu.

Studentu-korisniku potpore pod **D)** isplatit će se **iznos od 50%, odnosno 100% školarine** u svrhu plaćanja školarine **jednokratno.**

Stipendije i potpore za svaku od navedenih kategorija dodjeljuju se prema uvjetima i kriterijima određenim Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na dodjelu studentskih stipendija i potpora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku koji je javno objavljen i dostupan na internetskoj stranici Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Prijave za dodjelu studentskih stipendija i potpora podnose se počevši od 14. ožujka 2022. do zaključno 28. ožujka 2022. godine na posebnim obrascima za svaku kategoriju te su također dostupni na internetskoj stranici Sveučilišta.

Odluka o upisu i broju mjesta za upis studenata u I. godinu preddiplomskih sveučilišnih studija, integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija te preddiplomskih stručnih studija na znanstveno-nastavnim i umjetničko/znanstveno-nastavnoj sastavnici Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj godini 2022./2023.

Senat Sveučilišta je donio Odluku o upisu i broju mjesta za upis u I. godinu preddiplomskih sveučilišnih studija, integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija te preddiplomskih stručnih studija na znanstveno-nastavnim i umjetničko/znanstveno-nastavnoj sastavnici Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj godini 2022./2023. Na temelju dostavljenih prijedloga znanstveno-nastavnih i umjetničko/znanstveno-nastavnoj sastavnici predviđeno je ukupno 3383 upisna mjesta od toga 2715 za redovite studente, 604 upisana mjesta za izvanredne studente te 64 mjesta za studente strane državljane i posebna upisna kvota za studente starije od 25 godina sa 44 upisna mjesta za redovite studente i 157 mjesta za izvanredne studente.

Odluka o upisu i broju mjesta za upis studenata u I. godinu diplomskih sveučilišnih studija i specijalističkih diplomskih stručnih studija u akademskoj 2022./2023. godini na znanstveno-nastavnim i umjetničko/znanstveno-nastavnoj sastavnici Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Senat Sveučilišta je donio Odluku o upisu i broju mjesta za upis u I. godinu diplomskih sveučilišnih i stručnih studija na znanstveno-nastavnim i umjetničko/znanstveno-nastavnoj sastavnici Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj godini 2022./2023.

Na temelju dostavljenih prijedloga znanstveno-nastavnih i umjetničko/znanstveno-nastavnoj sastavnici predviđeno je ukupno 2387 upisnih mjesta od toga 1615 mjesta za redovite studente, 723 upisana mjesta za izvanredne studente i 49 mjesta za studente strane državljane.

Godišnja izvješća dekana, pročelnika i ravnatelja o radu i poslovanju za akademsku 2020./2021. godinu

Senat je prihvatio godišnja izvješća kako slijedi:

prof. dr. sc. Boris Crnković, dekan Ekonomskog fakulteta, prof. dr. sc. Krunoslav Zmaić, dekan Fakulteta agrobiotehničkih znanosti, prof. dr. sc. Drago Žagar, dekan Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija do 30. rujna 2021., Aleksandar Včev, dekan Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstveno, prof. dr. sc. Damir Matanović, dekan Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti, izv. prof. dr. sc. Ivan Trojan, dekan Filozofskog fakulteta, prof. dr. sc. Damir Varevac, dekan Građevinskog i arhitektonskog fakulteta, izv. prof. dr. sc. Vladimir Dugalić, dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu, prof. dr. sc. Vesnica Mlinarević, dekanica Kineziološkog fakulteta, prof. dr. sc. Jure Mirat, dekan Medicinskog fakulteta, izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević, dekan Pravnog fakulteta, prof. dr. sc. Jurislav Babić, dekan Prehrambeno-tehnološkog fakulteta, prof. dr. sc. Helena Sablić Tomić, dekanica Akademije za umjetnost i kulturu, izv. prof. dr. sc. Ljiljana Krstin, pročelnica Odjela za biologiju do 30. rujna 2021., izv. prof. dr. sc. Vanja Radolić, pročelnik Odjel za fiziku, doc. dr. sc. Elvira Kovač-Andrić, pročelnica Odjela za kemiju, prof. dr. sc. Kristian Sabo, pročelnik Odjela za matematiku, Dubravka Pađen Farkaš, viša knjižn., ravnateljica Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek, Tugomir Kuduz, prof., ravnatelj Studentskog centra u Osijeku.

Godišnje izvješće prof. dr. sc. Vlade Guberca, rektora Sveučilišta o radu i poslovanju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za akademsku 2020./2021. godinu

Prof. dr. sc. Vlado Guberac, rektor Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, uputio je Senatu Godišnje izvješće o radu i poslovanju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za akademsku 2020./2021. godinu. Senat je prihvatio godišnje izvješće o radu i poslovanju r prof. dr. sc. Vlade Guberca, rektora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, za akademsku 2020./2021. godinu.

Pokroviteljstvo međunarodnog znanstveno-stručnog skupa 19. Ružičkini dani „Danas znanost - sutra industrija“, Vukovar, 21. do 23. rujna 2022. godine

Odlukom Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prihvaćeno je pokroviteljstvo međunarodnog znanstveno-stručnog skupa 19. Ružičkini dani „Danas znanost - sutra industrija“ koji će se održati u Vukovaru od 21. do 23. rujna 2022. godine.

Skup se tradicionalno održava svake dvije godine, s ciljem promicanja izvrsnosti u znanstvenim i stručnim istraživanjima s naglaskom na primjenu najnovijih znanstvenih rezultata i stručnih dostignuća. Skup je ujedno i prigoda za susrete, razmjenu mišljenja i iskustava te uspostavu suradnje među sudionicima s visokih učilišta, instituta i gospodarstva. Organizatori Skupa su: Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek (PTFOS) Hrvatsko društvo kemijskih inženjera i tehnologa (HDKI) uz suorganizatorstvo European Chemical Society (EuCheMS) i European Hygienic Engineering Design Group (EHEDG).

Suorganizacija 57. hrvatskog i 17. međunarodnog simpozija agronoma u organizaciji Fakulteta agrobiotehničkih znanosti, Vodice, 19. do 24. lipnja 2022.

Senat je prihvatio suorganizaciju 57. hrvatskog i 17. međunarodnog simpozija agronoma, koji se u organizaciji Fakulteta agrobiotehničkih znanosti u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku održava od 19. do 24. lipnja 2022. godine u Vodicama.

Simpozij ima tradiciju s ciljem okupljanja znanstvenika i stručnjaka iz zemlje i inozemstva u razmjeni iskustava iz područja svih grana poljoprivrede, kao i zaštite okoliša i prirode.

Održana Završna konferencija projekta „Izgradnja zgrade, infrastrukture i okoliša studentskog paviljona u sveučilišnom kampusu u Osijeku"

Silva VUJNIĆ

ANDREA ILAKOVAC

Dana 28. veljače 2022. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku bilo je domaćin završne konferencije projekta "Izgradnja zgrade, infrastrukture i okoliša novog studentskog paviljona u sveučilišnom kampusu". KK. 09.1.2.01.0009, financiranog iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Događaju su nazočili rektor Sveučilišta prof. dr. sc. Vlado Guberac i Uprava Sveučilišta, gradonačelnik Ivan Radić, zamjenik župana osječko-baranjske županije Josip Miletić, pročelnice i pročelnici Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije, ravnatelj Studentskog centra Tugomir Kuduz, predstavnici Studentskog zbora, projektantski ured NFO d. o. o., predstavnici izvođača radova tvrtka Pomgrad d. d. te predstavnik Instituta IGH d. d. Nazočnima je prikazan film procesa izgradnje studentskog paviljona jer su na samom početku projekta postavljenje kamere kako bi pratile radove na gradilištu (film je moguće pogledati na mrežnoj stranici Sveučilišta www.unios.hr).

Na samom početku konferencije okupljenima se obratio rektor prof. dr. sc. Vlado Guberac:

„Dragi naši studentice i studenti, dragi prijatelji Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku! Zadovoljstvo mi je danas s vama odraditi završnu konferenciju vezanu uz izgradnju studentskog paviljona i završetak projekta. Posebno zahvaljujem projektnom timu Sveučilišta u Osijeku na čelu s prorektorom prof. dr. sc. Dragom Šubarićem."

Rektor prof. dr. sc. Vlado Guberac istaknuo je da Sveučilište u Osijeku broji oko 16 000 studenata te da u dvama studentskim domovima do sada bilo 670 kreveta, a u novom paviljonu ima novih 800 kreveta. Izrekao je i uvjerenje da će upravo ta ponuda namijenjena nedomicilnim studentima, kojih ima 75 % na Sveučilištu u Osijeku, biti dovoljna za sve one kojima je smještaj potreban.

„Za naše studente osigurali smo smještaj po cijeni od 550 kuna i pozivam sve brucoše i one na višim godinama da se jave na natječaj, koji će biti raspisan u lipnju, kako bi iskoristili sve pogodnosti." – naglasio je Rektor te uputio riječi zahvale:

"Iskoristit ću priliku i zahvaliti Vladi Republike Hrvatske i premijeru Plenkoviću koji je pomogao projektu s 14,5 milijuna kuna, od ukupne investicije u iznosu 196 milijuna kuna. Sveučilište je izdvojilo iz vlastitih sredstava 7,5 milijuna kuna. Osim smještajnih kapaciteta, tu je cijeli niz izvannastavnih aktivnosti, ali studenti na jednom mjestu imaju sve što im treba za studentski život i standard koji je primjeren njihovim potrebama. Studenti se mogu i rekreirati nakon nastave, družiti u posebnim učionicama u prostorijama za medijsku kulturu. Na koncu, hvala svima vama koji su na bilo koji način sudjelovali u projektu, projektnom timu koji je sudjelovao od samog početka u realizaciji tog velikog projekta te gradonačelniku Ivanu Radiću i Gradu Osijeku."

Nakon Rektora, sudionicima se obratio predsjednik Studentskog zbora Luka Jurčević posebno ističući da je novi studentski paviljon na ponos svih studenata i cijelog Sveučilišta te da studentskim paviljonom Osijek postaje još konkurentniji za studiranje i učvršćuje poziciju Sveučilišta kao jednog od najvećih u Hrvatskoj. Ovim projektom Sveučilište u Osijeku dokazuje da je partner mladim i perspektivnim ljudima koji će u budućnosti biti pokretačka snaga Republike Hrvatske.

Veliku je važnost projekta prepoznao i gradonačelnik Ivan Radić koji je rekao da je nova zgrada studentskog paviljona najsuvremenija, najljepša i najveća zgrada studentskoga paviljona u Republici Hrvatskoj koji uistinu služi na ponos svima građankama i građanima Grada Osijeka te mijenja vizuru grada i poboljšava kvalitetu života u gradu Osijeku. Ono što je bitno istaknuti jest da je grad Osijek kao središte života istočne Hrvatske, kao najveći studentski grad, onaj koji se uistinu brine o svojim studentima sa Sveučilištem pa tako grad izdvaja i za stipendije studentima na području grada Osijeka kroz zakladu Srce Grada Osijeka i kroz stipendije Grada Osijeka te je naglasio da je suradnja grada i Sveučilišta na visokoj razini što dokazuju i mnogobrojni projekti osim studentskog paviljona. Najavio je buduće projekte izgradnje fakulteta koji će niknuti na području kampusa. Gradonačelnik je Ivan Radić istaknuo: „Cilj je da kao Sveučilište zadržimo visoku razinu, onu na kojoj već sada jesmo, da privučemo što veći broj studenata te da im omogućimo što bolje i što kvalitetnije životne uvjete u gradu Osijeku, da nađu svoje zaposlenje po završetku fakulteta, da zasnuju obitelj i ostanu živjeti u gradu koji je uistinu grad i po mjeri čovjeka i po mjeri studenata. Za kraj, Gradonačelnik je čestitao Rektoru i njegovim suradnicima na tom hvalevrijednom projektu.

Zamjenik župana osječko-baranjske županije Josip Miletić istaknuo je: „Danas u ovom novom paviljonu možemo zajednički podijeliti osjećaj ponosa i radosti kada vidimo što je sve napravljeno u prethodnom razdoblju. Ključna poruka koju odavde treba poslati jest poruka partnerstva i zajedništva, Grada Osijeka, Sveučilišta u Osijeku, Osječko-baranjske županije i Vlade Republike Hrvatske te fondova Europske unije.

Predstavnica projektantskog ureda N.F.O. d. o. o. Kata Marunica napomenula je da je taj projekt nastao kao rezultat javnog arhitektonskog natječaja u suradnji Sveučilišta i Društva arhitekata grada Osijeka, na natječaj su pristigla 34 rada od kojih je upravo rad NFO d. o. o. odabran kao najbolji. S projektantske strane bilo je prilično izazovno projektirati taj studentski paviljon zbog velikih zadanih kapaciteta, parcela je bila jako izazovna, a glavna misao vodilja bila je kako kvalitetno tako veliki program urbanistički smjestiti u grad da bi se postigla što bolja urbanistička integrativna priča s cijelim kampusom i s javnim vanjskim prostorima. U projektnom timu sudjelovao je velik broj projektanata, od kojih se posebno ističe Goran Rukavina koji je iz Osijeka i želio je nešto napraviti u svojem gradu. Osim zgrade, radili su i na vanjskim prostorima, trgu koji veže postojeće sadržaje studentskog kampusa s novim sadržajima. Velik je izazov bio spojiti postojeću zgradu studentskog doma s novim studentskim paviljonom staklenim mostom kako bi i studenti postojećeg doma mogli koristiti sadržaje novog paviljona. Jedna od posebnosti novog paviljona jest staklено pročelje koje je zapravo fotonaponska elektrana, prva elektrana takvog tipa u Hrvatskoj.

Predstavnik tvrtke Institut IGH d. d. Ernest Ević okupljenima je prezentacijom prikazao sve faze izgradnje zgrade studentskog paviljona. Po završetku konferencije okupljeni su prošetali novim studentskim paviljonom, a već idućeg dana, 1. ožujka 2022. uselili su se novi stanari, studenti.

Europska unija
Zajedno do fondova EU
EUROPSKI STRUKTURNI I INVESTICIJSKI FONDOVI
Operativni program KONKURENTNOST I KOHEZIJA

Projekt je financirala Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj

PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

Predstavljamo prvi EUKI projekt Prehrambeno-tehnološkoga fakulteta Osijek i institucijske projekte Odjela za biologiju

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost i druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji se provode u okviru STEM područja znanosti (prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti) te društveno-humanističkoga (DH) područja (društvene znanosti, humanističke znanosti) te interdisciplinarnoga područja znanosti. U prethodnim brojevima Sveučilišnoga glasnika upoznali smo vas s odobrenim projektima u okviru operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020." iz područja istraživanja, tehnološkoga razvoja i inovacija financiranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskoga fonda. Nastavljamo s predstavljanjem projekata u okviru operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020", projektima odobrenim od Hrvatske zaklade za znanost, središnje institucije koja osigurava financijsku potporu temeljnim, primijenjenim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa: „Istraživački projekti", „Uspostavni istraživački projekti", projekti u okviru programa „Razvoj karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti", projektima Agencije za mobilnost i programe Europske unije u okviru programa Erasmus+ 2014. - 2020., najvećega programa Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport. Započeli smo i s predstavljanjem aktivnosti u okviru COST programa. COST (European Cooperation in Science and Technology) je najstariji europski program, uspostavljen 1971. koji promiče suradnju među znanstvenicima, omogućava razvoj novih ideja i inicijativa te uspostavu mreža među znanstvenicima, ali i nevladinih organizacija kao i malih i srednjih poduzeća kojima u Republici Hrvatskoj koordinira Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

U ovome broju Sveučilišnoga glasnika predstavljamo prvi EUKI projekt na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek: „EDUcation for CLImate Change mitigation in the municipal solid waste sector (EDU-CLIC)", („EDUkacijom do ublažavanja klimatskih promjena u području gospodarenja komunalnim otpadom"), a voditelj je projekta prof. dr. sc. Jurislav Babić. EDU-CLIC projekt dio je Europske klimatske inicijative (EUKI). EUKI je instrument za financiranje projekata Njemačkog saveznog ministarstva za okoliš, očuvanje prirode i nuklearnu sigurnost (BMU). Sveobuhvatan je cilj EUKI-ja poticanje klimatske suradnje unutar Europske unije kako bi se ublažile emisije stakleničkih plinova.

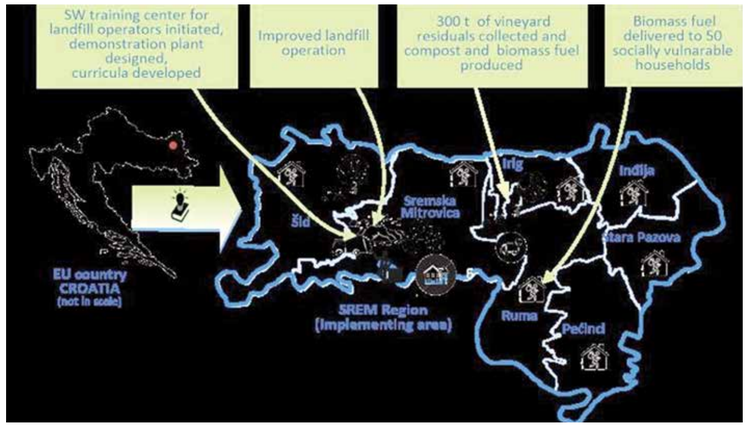
Na Odjelu za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku provodi se dvadeset institucijskih projekata od kojih u ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo četiri: „Analiza biokemijskih parametara u krvi ptića bijele rode (*Ciconia ciconia*) s područja Hrvatske", voditeljice izv. prof. dr. sc. Sandre Ečimović;„Epidemiologija holandske bolesti brijesta u Hrvatskoj, voditeljice doc. dr. sc. Zorane Katanić; „Antioksidativna svojstva klijanaca i mikrozelenja", voditeljice doc. dr. sc. Selme Mlinarić; i „Određivanje opterećenja tala mikroplastikom i njihov utjecaj na faunu tla", voditeljice izv. prof. dr. sc. Davorke Hackenberger Kutuzović.

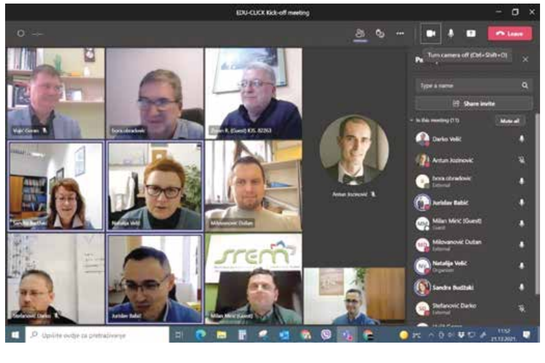
PREHRAMBENO-TEHNOLOŠKI FAKULTET OSIJEK

EDUCATION FOR CLIMATE CHANGE MITIGATION IN THE MUNICIPAL SOLID WASTE SECTOR (EDU-CLIC) (EDUKACIJOM DO UBLAŽAVANJA KLIMATSKIH PROMJENA U PODRUČJU GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM)

Darko VELIĆ

- **Nositelj projekta (Implementer): Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku**
- **Akronim projekta: EDU-CLIC (prvi EUKI projekt na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek)**
- **Partneri: Fakultet tehničkih nauka, Univerzitet u Novom Sadu, Srbija; Regionalna razvojna agencija Srem, Srbija**
- **Voditelj projekta: prof. dr. sc. Jurislav Babić**
- **Zemlja implementacije: Srbija**
- **Vrijednost projekta: 502.609,00 eura (ukupna bespovrat na sredstva EUKI/ BMWK 462.368,00 EUR)**
- **Razdoblje trajanja provedbe projekta: 1. 10. 2021. - 31. 1. 2024.**
- **Izvor financiranja:** Ovaj projekt dio je Europske klimatske inicijative (EUKI). EUKI je instrument za financiranje projekata Njemačkog saveznog ministarstva za gospodarstvo i klimatske akcije (BMWK). EUKI natječaj za projektne ideje provodi Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. Sveobuhvatan je cilj EUKI-ja poticanje klimatske suradnje unutar Europske unije (EU) kako bi se ublažile emisije stakleničkih plinova.
- **Mrežna stranica projekta:** https://www.euki.de/en/euki-projects/edu-clic/

Opis projekta

Projekt "EDUcation for CLImate Change mitigation in the municipal solid waste sector" jest edukativno-stručni projekt koji provodi pet članova projektnog tima s Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek (PTFOS), pod vodstvom prof. dr. sc. Jurislava Babića, a kojima je pridružen i ekspert za obradu komunalnog otpada iz tvrtke CROTEH d.o.o. Osim projektnog tima s PTFOS-a, u provedbi projekta sudjeluje pet članova tima s Fakulteta tehničkih nauka Univerziteta u Novom Sadu, Srbija pod vodstvom prof. dr. sc. Gorana Vujića te četiri člana Regionalne razvojne agencije Srem, Srbija pod vodstvom gosp. Milana Mirića.

Aktivnosti predviđene projektom usmjerene su k uspostavljanju infrastrukture za edukacijski centar za obuku operatera odlagališta otpada te izradi plana nadogradnje Regionalnog odlagališta Sremska Mitrovica, kao ogledno odlagališta, kako bi se postigao dugoročan cilj - smanjenje emisije stakleničkih plinova u području upravljanja komunalnim otpadom u Srbiji.

Odlagališta otpada predstavljaju treći najveći antropogeni izvor emisije metana u svijetu. Gospodarenje otpadom u Srbiji uglavnom se temelji na odlaganju otpada na odlagalištima što značajno doprinosi nacionalnom ugljičnom otisku.

Naime, Srbija ima preko 3 600 odlagališta otpada od kojih većinu čine nesanirana i ilegalna odlagališta pri čemu godišnja emisija metana s odlagališta iznosi 60 000 tona. To upućuje na potrebu za unaprjeđenjem infrastrukture za gospodarenje otpadom, ali i za praktičnom obukom (edukacijom) osoblja koje je uključeno u poslove gospodarenja komunalnim otpadom, a posebno operatera odlagališta otpada. S obzirom na to da u Srbiji trenutačno ne postoje formalni ili neformalni oblici takve edukacije, projektom EDU-CLIC nastoji se odgovoriti na tu potrebu, dok se dugoročno nastoji ublažiti negativan utjecaj odlagališta otpada na okoliš te smanjiti emisije metana s odlagališta.

Projektom će se izraditi plan nadogradnje Regionalnog odlagališta Sremska Mitrovica kako bi se dobio moderan centar za gospodarenje otpadom. Izrađeni plan nadogradnje moći će se kao ogledni plan koristiti i za ostala regionalna odlagališta u Srbiji. Nadalje, projektom je predviđeno da se u sklopu Regionalnog odlagališta Sremska Mitrovica uspostavi infrastruktura za edukacijski centar te da se razvije nastavni plan i program za obuku osoblja i operatera uključenih u poslove gospodarenja komunalnim otpadom. Kako bi se gospodarenje komunalnim otpadom na Regionalnom odlagalištu Sremska Mitrovica učinilo održivijim, predviđene su i aktivnosti koje će demonstrirati mogućnosti smanjenja emisije metana za 16,65 tona godišnje.

Iz vinograda u regiji prikupit će se poljoprivredni otpad (biomasa) zaostao nakon rezidbe vinove loze te će se iskoristiti za proizvodnju komposta i briketa za ogrjev. Kompost će se dalje koristiti kao materijal za dnevno prekrivanje otpada na odlagalištu, dok će briketi biti dijeljeni socijalno ugroženim obiteljima za grijanje.

Predviđa se da će cijeli sektor gospodarenja komunalnim otpadom u regiji imati koristi od EDU-CLIC projekta jer će svi dionici uključeni u prikupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada dobiti uvid u mogućnosti smanjenja emisija stakleničkih plinova te općenito povećanja kakvoće okoliša kroz učinkovitu modernizaciju odlagališta te razvijeni program edukacije.

ODJEL ZA BIOLOGIJU SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Na Odjelu za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku trenutačno se provodi dvadeset institucijskih projekata. Razdoblje je provedbe projekata godinu dana (2021. - 2022.). U ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavit ćemo tri projekta.

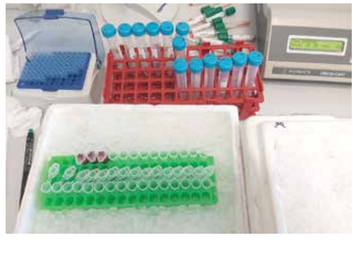
Osim projekata navedenih u nastavku, nastavnici Odjela za biologiju rade i kao suradnici na mnogim domaćim, međunarodnim i EU projektima u suradnji s različitim institucijama u zemlji i inozemstvu.

Analiza biokemijskih parametara u krvi ptića bijele rode (*Ciconia ciconia*) s područja Hrvatske

- **Nositelj projekta: Odjel za biologiju**
- **Voditeljica projekta: izv. prof. dr. sc. Sandra Ečimović**
- **Suradnice na projektu: izv. prof. dr. sc. Mirna Velki, Dora Bjedov, mag. biol.**
- **Vrijednost projekta: 16.000,00 kuna**

Antropogene aktivnosti poput industrije i poljoprivrede mogu štetno utjecati na fiziologiju i smanjenje populacija ptica. Ugroženost ptica zbog prisutnosti zagađivala u okolišu može se otkriti u krvi mjerenjem parametara oksidativnog stresa. Glavni je cilj ovog projekta procijeniti neposredne učinke zagađivala na ptiće bijele rode, a pritom važnu ulogu imaju biomarkeri koji pružaju dokaz izloženosti i/ili učincima jednog ili više zagađivala. Uzorkuje se krv mladih ptica (čučavaca) (Slika 1.) u gnijezdu jer koncentracije zagađivala u njima isključivo ovise o koncentracijama koje su unijeli u organizam putem hrane koju su im donijeli roditelji. Primjenom nedestruktivnih metoda koje ne ugrožavaju ptice (uzimanje venske krvi) analiziraju se specifične aktivnosti: kolinesteraza i enzima oksidativnog stresa te razine glutationa i reaktivnih kisikovih jedinki (Slika 2.). Usporedbom fizioloških parametara i brojnosti populacija procijenit će se stanje ekosustava vezano uz prisutnost zagađivala, a dobiveni rezultati služit će u svrhu učinkovitije zaštite prirode i okoliša te očuvanja biološke raznolikosti u Hrvatskoj.

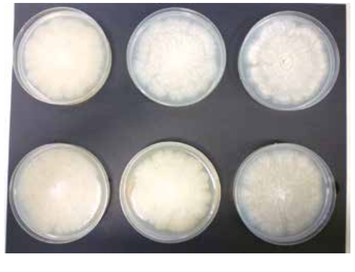
Slika 1. Prikupljanje uzoraka krvi ptića bijele rode (*Ciconia ciconia*)
Slika 2. Laboratorijska obrada uzoraka krvi

Epidemiologija holandske bolesti brijesta u Hrvatskoj

- **Nositelj projekta: Odjel za biologiju**
- **Voditeljica projekta: doc. dr. sc. Zorana Katanić**
- **Suradnice na projektu: izv. prof. dr. sc. Ljiljana Krstin, Ksenija Doboš, laborantica**
- **Vrijednost projekta: 16.000,00 kuna**

Holandsku bolest brijesta uzrokuje fitopatogena gljiva *Ophiostoma novo-ulmi* koja se dijeli na dvije podvrste: *O. novo-ulmi ssp. novo-ulmi* i *O. novo-ulmi ssp. americana*. Usljed postojanja parcijalne reproduktivne barijere na područjima gdje su prisutne obje podvrste često dolazi do nastanka i širenja hibrida te populacijska struktura patogena može biti vrlo kompleksna. U okviru projekta analizirat će se uzorci brijesta *(U. minor, U. glabra, U. laevis)* kako bi se utvrdila učestalost zaraze fitopatogenom gljivom *O. novo-ulmi* (Slika 3). Izolati će se gljive (Slika 4.) karakterizirati primjenom molekularnih metoda čime će se utvrditi varijabilnost patogena. Usporedba dobivenih podataka s rezultatima prethodnih istraživanja uputit će na to dolazili li do značajnih promjena u populacijskoj strukturi uzročnika holandske bolesti brijesta tijekom vremena na području Hrvatske, a istraživanje će doprinijeti boljem razumijevanju tijeka i utjecaja bolesti u hrvatskim šumama. U realizaciju projekta uključeni su i kolege s Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije te Prirodoslovno-matematičkog fakulteta iz Zagreba.

Slika 3. Stablo brijesta zaraženo fitopatogenom gljivom *Ophiostoma novo-ulmi*
Slika 4. Izolati fitopatogene gljive *Ophiostoma novo-ulmi* uzgajani na hranjivoj podlozi

Antioksidativna svojstva klijanaca i mikrozelenja

- **Nositelj projekta: Odjel za biologiju**
- **Voditeljica projekta: doc. dr. sc. Selma Mlinarić**
- **Suradnica na projektu: doc. dr. sc. Lidija Begović**
- **Vrijednost projekta: 8.000,00 kuna**

Posljednjih godina mikrozelenje i klice postali su iznimno popularni u kontekstu zdrave i funkcionalne hrane. Izrazito su cijenjeni zbog brzog i jednostavnog uzgoja te visokih koncentracija aktivnih spojeva kao što su antioksidansi, fenoli ili vitamini. Koncentracije tih aktivnih spojeva često su u mikrozelenju i klicama povišene u odnosu na zrelo povrće ili sjemenke. Budući da se uzgajaju u komoramа s umjetnim svjetlom, dostupni su tijekom cijele godine (Slika 5.). Varijacije u spektrima kao i intenzitetu umjetnog osvjetljenja mogu utjecati na rast i razvoj biljaka kao i na njihov antioksidacijski odgovor. Mlade biljke imaju sposobnost prilagoditi se različitim uvjetima uzgoja prilagodbom fotosintetske učinkovitosti te povećanjem proizvodnje metabolita važnih u prehrani ljudi. Ipak, još uvijek ne postoji dovoljno informacija o količini svjetlosti i spektru koji će dovesti do optimalnog rasta i povećanja nutricionističke vrijednosti različitih vrsta mikrozelenja i klica. Stoga je cilj istraživanja ispitati utjecaj intenziteta i kvalitete svjetlosti na rast, fotosintetsku učinkovitost i antioksidativna svojstva različitih vrsta mikrozelenja i klica kupusnjača.

Slika 5. Mikrozelenje triju kultivara rotkvica *(Raphanis sativus L)*: crvena rotkvica, daikon ili japanska bijela rotkva te ružičasta rotkvica

Određivanje opterećenja tala mikroplastikom i njihov utjecaj na faunu tla

- **Nositelj projekta: Odjel za biologiju**
- **Voditeljica projekta: izv. prof. dr.sc. Davorka Hackenberger Kutuzović**
- **Razdoblje trajanja provedbe projekta: 1. 7. 2021. - 30. 6. 2022.**
- **Suradnici na projektu: prof. dr. sc. Branimir Hackenberger Kutuzović, Marija Kovačević, Nikolina Stjepanović, Tamara Đerđ, Domagoj Hackenberger Kutuzović, Luca Zelić, Bruno Čaleta**
- **Vrijednost projekta: 16.000,00 kuna**
- **Izvor financiranja: vlastita sredstva (interni znanstveno-istraživački projekt)**

Plastika odložena u okoliš pod utjecajem je različitih biotičkih i abiotičkih čimbenika koji dovode do trošenja i fragmentacije plastičnih materijala.

Rezultat trošenja i fragmentacije plastičnih materijala stvaranje je plastičnih čestica manjih dimenzija. Mikroplastika u tlu mjerljivo utječe na sudbinu kemijskih spojeva u tlu, ali i na sve elemente ekološkog sustava tla, uključujući faunu tla.

U okviru projekta optimizirat će se brza, jednostavna i učinkovita metoda ekstrakcije mikroplastike iz tla (Slika 6.).

Optimalna bi metoda trebala imati višu učinkovitost ekstrakcije svih vrsta plastike. Nakon optimiziranja metode provest će se plansko uzorkovanje na optimalnom broju lokacija u okolici Osijeka kako bi se mogle koristiti metode prostorne statistike i temeljem kojih će se moći izraditi podloga opterećenja i distribucija mikroplastike. Osim prebrojavanja, mjerit će se i veličina čestica mikroplastike.

Nakon određivanja okolišnih koncentracija mikroplastike započet će druga faza projekta koja će uključiti istraživanja učinaka čestica mikroplastike na faunu tla, primarno na tri skupine beskralježnjaka tla: enhitrejama *(Enchytraeus crypticus i Enchytraeus albidus)*, skokunima *(Folsomia candida)* i gujavicama *(Eisenia fetida)*, (Slika 7.).

Kao krajnji učinci mjerit će se preživljavanje i reprodukcija te će se na odraslim jedinkama mjeriti biokemijski markeri. Dobiveni će rezultati omogućiti daljnje razvijanje ekotoksikoloških istraživanja utjecaja mikroplastike na faunu tla.

Slika 6. Čestice mikroplastike izolirane iz tla

Slika 7. Eksperimentalni organizmi: a) enhitreje, b) skokuni, c) gujavice

PRVE STUDENTSKE NAGRADE KINEZIOLOŠKOGA FAKULTETA OSIJEK NA MEĐUNARODNOJ KONFERENCIJI „KONDICIJSKA PRIPREMA SPORTAŠA 2022."

Marin MARINOVIĆ

Na 20. godišnjoj međunarodnoj konferenciji Kondicijska priprema sportaša, koja se održala u Zagrebu 18. veljače 2022., s obzirom na epidemiološku situaciju u državi ovaj put online, sudjelovali su sa svojim znanstvenim i stručnim radovima nastavnici i studenti Kineziološkog fakulteta Osijek.

Kineziološki je fakultet nedavno osnovao Studentsku sekciju za znanost koju je vodio Marin Marinović, mag. cin. Studenti našeg fakulteta napisali su i aplicirali na konferenciju 11 znanstvenih i stručnih radova, a svi su radovi konkurirali na Natječaju za najbolji studentski rad konferencije. Nagradu za najbolji studentski rad na 20. godišnjoj međunarodnoj konferenciji Kondicijska priprema sportaša osvojio je naš student 2. godine preddiplomskoga sveučilišnoga studija Kineziologija Blago Čepo s radom pod naslovom: Notacijska analiza grupne faze Europskog prvenstva 2021. Nagradu za počasni studentski rad na ovogodišnjoj konferenciji osvojio je Josip Gabelica, student 1. godine diplomskoga sveučilišnoga studija Kineziološka edukacija, s radom Uloga i značaj preventivnog programa FIFA 11+ na učestalost ozljeda u nogometu koji je dio njegova završnoga rada pod mentoriranjem doc. dr. sc. Hrvoja Ajmana.

Ostali su studenti koji su prijavili i objavili radove: Karla Vojedilov, Rita Šolaja, Sara Križanović, Jana Gregurić, Blago Čepo, Ivan Paravac, Sara Aščić, Ivan Brajković, Filip Iličić, Robert Bilbija, Dora Gadžić, Karla Kurbalić, Filip Stipan Nadj i Kristijan Jarić.

„Poziv za slanje radova na 20. godišnju međunarodnu konferenciju Kondicijska priprema sportaša 2022. proslijedio nam je profesor Marin Marinović koji je također osnovao sekciju za znanost na Kineziološkom fakultetu Osijek. Na sekciji smo u početku čitali i proučavali druge radove, što je u njima dobro napravljeno, što može biti bolje napravljeno kako bismo u budućnosti znali primijeniti na svoje radove, tako sam ja dobio i inspiraciju za svoje radove. Sekciju imamo jednom tjedno. Osim mene, i ostali studenti sa sekcije napisali su radove, njih ukupno čak 11. Želio bih zahvaliti u ime svih studenata sa sekcije profesoru Marinoviću što je osnovao sekciju i na znanju koje nam je prenio. Budući da sam prvi put pisao znanstveni rad, bio sam iznenađen kada sam dobio nagradu za svoj rad na temu „Notacijska analiza Europskog prvenstva 2021." Pročitao sam ostale radove studenata s našeg fakulteta, svi su bili odlično napisani te nisam očekivao da ću baš ja dobiti nagradu. Ta će mi nagrada zasigurno biti vjetar u leđa za daljnje pisanje radova." (Blago Čepo, 2. godina preddiplomskoga sveučilišnoga studija Kineziologija, najbolji studentski rad)

Ovo je veliki uspjeh za Kineziološki fakultet Osijek i njegove studente. Studenti već pripremaju radove za buduće konferencije što je svakako pokazatelj kvalitete dobroga rada na Kineziološkom fakultetu u Osijeku. Također, predsjednica Studentske sekcije za znanost Rita Šolaja radi na povezivanju naše studentske sekcije s ostalim sastavnicama Sveučilišta i njihovim studentskim sekcijama, a sve u cilju poboljšanja kvalitete i interdisciplinarnosti.

FUZ&JA:

NOVI FFOS-ov OBLIK POPULARIZACIJE ZNANOSTI

Voditeljski tim FUZ&JA-e

Ljetni semestar tekuće akademske godine Filozofski fakultet Osijek otvara nizom zanimljivih popularno-znanstvenih događanja. U cilju još kvalitetnije organizacije i promidžbe sve brojnijih javnih predavanja, tribina i radionica, osmišljen je novi oblik popularizacije znanosti - FUZ&JA (Filozofski u zajednici - i ja). Programi FUZ&JA-e bit će najavljivani dva puta godišnje, početkom zimskog te početkom ljetnog semestra, te će obuhvaćati događanja u realizaciji Alumni udruge FFOS, Centra za interdisciplinarna istraživanja, Estetičkog laboratorija, Otvorenog četvrtka te pojedinih odsjeka, katedri i centara Filozofskog fakulteta Osijek. Opravdano je očekivati da će se navedeni program s vremenom nastaviti razvijati i usložnjavati te da će u njegovoj izvedbi sudjelovati sve više dionika.

Prvi ciklus FUZ&JA-e, planiran za razdoblje od ožujka do lipnja 2022., sadrži 17 različitih događanja - od predstavljanja knjige, tribine i radionice do brojnih predavanja koja tematski obuhvaćaju područja filozofije, historiografije, književnosti itd. Informacije o svim najavljenim događanjima koja će, dakako, biti otvorena za javnost, bit će dostupne na mrežnim stranicama Fakulteta te na društvenim mrežama njihovih organizatora.

Koordinatori su tog popularno-znanstvenog programa Domagoj Kostanjevac, Jelena Pataki i Luka Pejić. Pitanja, komentare i prijedloge možete im uputiti na sljedeću e-adresu: fuzija@ffos.hr.

Specijalizacija iz NUTRICIONIZMA na PTFOS-u

Daniela ČAČIĆ KENJERIĆ

Naslovi s porukom „Otkrio/la nam je svoju tajnu prehrane za dugovječnost", „Otkrio/la nam je kojim namirnicama zahvaljuje na svojoj formi", „Otkrilo/la nam je najbolje namirnice za vitalnost", ..., koliko god to ne htjeli priznati, svima nam privuku pozornost! A onda se često razočaramo čitajući o nečemu što u našem životu nije primjenjivo ili, još gore, što primjenjujemo, a ne daje rezultat kakav se reklamira!

Kako ne bismo savjete o pravilnoj prehrani i njezinim učincima tražili na krivim mjestima, PTFOS nudi program specijalizacije iz područja nutricionizma. Uz izvođače s matičnog PTFOS-a, Medicinskog fakulteta te Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku, ove godine timu se pridružio i prof. Midhat Jašić s Univerziteta u Tuzli. Nadopunjujući se i isprepletući svoje znanje i iskustvo iz područja komunikacija s korisnicima, planiranja jelovnika za zdrave i bolesne, redukciju tjelesne mase, kombiniranja hrane i lijekova kako bi se postigla maksimalna učinkovitost te mnogih drugih tema, izvođači nude paletu stručnih znanja i vještina među kojima svaki polaznik odabire one koje najbolje odgovaraju njegovu radnom mjestu.

U veljači svoju specijalizaciju započeo je IX. naraštaj polaznika. Kroz specijalizaciju polaznici će steći znanje i vještine iz područja prehrane zdravih i bolesnih osoba kako bismo onima zdravima pomogli da isto i očuvaju, a onima bolesnima da pravilnim odabirom poboljšaju svoje zdravlje.

EFOS razvija novi diplomski sveučilišni studij

ODRŽANA EDUKACIJA PRIMJENA NASTAVNIH METODA I NAČINA VREDNOVANJA USKLAĐENIH S ISHODIMA UČENJA

Ana PAP

Kao dio procesa razvoja novih diplomskih sveučilišnih studija, ali i redovitih aktivnosti usmjerenih k razvoju i jačanju kompetencija nastavnika, Ekonomski fakultet u Osijeku u veljači je organizirao jednodnevnu radionicu za nastavnike na temu „Primjena nastavnih metoda i načina vrednovanja usklađenih s ishodima učenja". Voditeljice radionice bile su prof. dr. sc. Vesna Vlahović-Štetić i prof. dr. sc. Željka Kamenov s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Nastavnici Ekonomskog fakulteta u Osijeku imali su priliku podsjetiti se kako pravilno definirati ishode učenja, kako konstruktivno poravnati kolegij, te shvatiti važnost usklađenosti ishoda učenja s metodama podučavanja i načinima provjere ostvarenih ishoda, provjeriti utemeljenost raspodjele ECTS bodova te planirati opterećenje studenta u skladu s ECTS bodovima kolegija.

Razvoj novih diplomskih studija svojevrstan je nastavak aktivnosti koje su nastavnici Ekonomskog fakulteta u Osijeku realizirali kroz projekte „ECONQUAL - Usvajanje načela HKO u visokoobrazovnim institucijama u polju ekonomija" i "Izvrsnost i učinkovitost u visokom obrazovanju u polju ekonomije - E4" provedene u partnerstvu s ostalim javnim ekonomskim fakultetima u Hrvatskoj koje financira Europska unija. Novi diplomski studiji temelje se na identificiranim potrebama tržišta rada, inputima poslodavaca i strateškim odrednicama Ekonomskog fakulteta u Osijeku.

RAZGOVOR

izv. prof. dr. sc.
ŽELJKA FLEGAR

Budite uporni, izdržljivi i vjerujte u svoja postignuća

IAKO JE FULBRIGHT STIPENDIJU TEŠKO DOBITI, ONA PRUŽA IZNIMNE PRILIKE ZA USAVRŠAVANJE I OSTVARIVANJE VRIJEDNIH KONTAKATA JER KAO FULBRIGHT STIPENDIST POSTAJETE DIO MREŽE ISTAKNUTIH ZNANSTVENIKA, STUDENATA, UMJETNIKA I STRUČNJAKA DILJEM SVIJETA.

Lidija GETTO

Povod razgovora s izv. prof. dr. sc. Željkom Flegar bio je njezin nedavni boravak u Sjedinjenim Američkim Državama u sklopu prestižne Fulbright stipendije. Osječka znanstvenica boravila je u Virginiji, na Sveučilištu Longwood, gdje je stekla nove kontakte i poznanstva za daljnja istraživanja.

▼ *Nedavno ste bili korisnica prestižne Fulbrightove stipendije. Što nam možete reći o svojem iskustvu prijave za stipendiju te kako je došlo do realizacije?*

Kao prestižni međunarodni program razmjene pod pokroviteljstvom Vlade Sjedinjenih Američkih Država Fulbright zahtijeva detaljnu i opsežnu pripremu. Sam postupak prijave dugotrajan je i zahtjevan, nakon čega slijedi intervju, a konačna odluka o primitku stipendije dolazi oko godinu dana poslije. U mom slučaju situacija se zakomplicirala dolaskom pandemije koronavirusa u trenutku kada sam dobila potvrdu o primitku stipendije i odlazak je, nažalost, morao biti odgođen (ovdje moram zahvaliti kolegicama iz Veleposlanstva SAD-a, Nini Vranešević Marinić i Vanji Ratković, na velikoj podršci i razumijevanju). Ipak smo stigli u Virginiju u srpnju 2021. te sam stipendiju uspjela ostvariti bez većih poteškoća. Ključnu ulogu u prijavi i izvedbi mojega istraživačkog projekta imali su moja prihvatna ustanova Longwood University i profesorica Jennifer Miskec koji su mojoj obitelji osigurali boravak u Farmvilleu te uvjete za život, rad, istraživanje, suradnju s kolegama i sudjelovanje u mnogim kulturnim i akademskim događanjima na kampusu i oko njega.

Projekti će trajati godinama

▼ *Gdje ste boravili u sklopu stipendije, koliko je Vaš boravak trajao te kakva su Fulbright iskustva?*

Živjela sam na samom kampusu Sveučilišta Longwood u Farmvilleu, gradiću u srcu Virginije (oko sat vremena autom do Richmonda i oko 3 sata do glavnoga američkog grada Washingtona) gdje smo proveli šest mjeseci. Iako je putovati za vrijeme globalne pandemije velik izazov, boravak u Virginiji bio je vrlo ugodan i ispunjen iskustvima i događajima koje nikada nećemo zaboraviti. Ponajprije zbog velikoga angažmana mojih domaćina, sudjelovala sam s gostujućim predavanjima na Odsjeku za anglistiku i moderne jezike, na Odsjeku za kazalište, umjetnost, grafički i animacijski dizajn, u Knjižnici Greenwood Sveučilišta Longwood, Blackwell Talks u sklopu kojih znanstvenici predstavljaju svoje projekte te na institucijama u bližoj okolici.
Uz Fulbright projekt s profesoricom Miskec, moj boravak na Sveučilištu Longwood rezultirao je brojnim suradnjama s kolegicama i kolegama na kampusu i u okolici, u Sjedinjenim Američkim Državama i u svijetu. Moja je obitelj također postala dijelom zajednice Farmvillea te smo sudjelovali u mnogim događanjima kao što su Virginia Children's Book Festival, aktivnostima Fuqua škole koju su pohađala djeca i proslavama američkih blagdana i svečanosti.

▼ *U kojoj mjeri te na koji će način to iskustvo utjecati na vašu nastavnu aktivnost? Kako će ovo iskustvo utjecati na vaša daljnja znanstvena istraživanja?*

Iako je Fulbright stipendiju teško dobiti, ona pruža iznimne prilike za usavršavanje i ostvarivanje vrijednih kontakata jer kao Fulbright stipendist postajete dio mreže istaknutih znanstvenika, studenata, umjetnika i stručnjaka diljem svijeta. Na svoj se matični fakultet vraćam s aktualnim temama i naslovima u kojima se njeguje višekulturalnost, raznolikost književnih i medijskih izričaja i razvoj različitih oblika pismenosti, a koje namjeravam podijeliti sa svojim studentima i kolegama u nastavi te putem predavanja, izlaganja, radionica i publikacija. Istraživački projekti koji su započeti u SAD-u trajat će još nekoliko godina, a radi se o izradi

knjiga, znanstvenih radova, međunarodnoj razmjeni i organizaciji događanja kroz suradnju s profesorima Jennifer Miskec, Chrisom McGeejem i ostalim kolegicama i kolegama s Longwooda i iz drugih institucija te daljnjoj suradnji članova društava za istraživanje dječje književnosti kao što su Children's Literature Association i Hrvatska udruga istraživača dječje književnosti.

Suradnja sveučilišta iz Osijeka i Longwooda

▼ *Kako procjenjujete utjecaj svojeg Fulbright iskustva na samu matičnu instituciju na kojoj ste zaposleni, odnosno Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti?*

U svim sam dosadašnjim aktivnostima vezanim za Fulbright imala veliku potporu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a posebice Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti i dekana prof. dr. sc. Damira Matanovića. Nadam se da će moj fakultet nastaviti podupirati svaki oblik međunarodne suradnje koji je nastao kao rezultat Fulbright razmjene. Za vrijeme moga boravka u SAD-u, Sveučilište Longwood i Sveučilište u Osijeku dogovorili su međunarodnu suradnju potpisivanjem pisma namjere obaju sveučilišta uz velik trud i dobru volju naše Službe za međunarodnu i međusveučilišnu suradnju i Centra za globalno djelovanje (Center for Global Engagement) Sveučilišta Longwood. Takva bilateralna suradnja može rezultirati razmjenom studenata, nastavnika i osoblja, znanstvenom suradnjom, organizacijom znanstvenih i stručnih skupova i sastanaka, razmjenom nastavnih i znanstvenih materijala, publikacija i ostalih informacija. Za suradnju s Fakultetom za odgojne i obrazovne znanosti postoji velik interes te bi studenti i nastavnici iz SAD-a vrlo skoro željeli doći u posjet.

▼ *Kakvi su vam planovi za profesionalnu budućnost te u kojoj je mjeri došlo do određenih novih smjerova vezanih uz samu stipendiju?*

Kako se bavim i improvizacijskim kazalištem, uvijek ostavljam prostora za spontano i neočekivano. Projekt na kojem radim s Jennifer Miskec, Children's Literature in Place: Surveying the Landscapes of Children's Culture, sastoji se od znanstvenih doprinosa kolegica i kolega iz različitih dijelova svijeta. U sklopu projekta promatramo dječju književnost kroz tekst i kontekst kao trenutačno vrlo utjecajnu križnu, multimodalnu i intermedijalnu formu koja se još uvijek nalazi na tradicionalnim mjestima dječje kulture kao što su igrališta ili škole, ali i na mjestima gdje dominira kultura odraslih, npr. u popularnoj kulturi. Na sličan smo način promatrali kako je koronavirus promijenio mjesta s kojih promatramo, istražujemo i evaluiramo dječju književnost i sve njezine medijske konstrukte te naglasili važnost pripovijedanja i umjetnosti u suvremenoj digitalnoj kulturi. No također se stvorila prilika za rad na knjizi o detektivskim romanima za djecu, a oduševio me je i velik interes američkih studenata za posjet Hrvatskoj nakon zajedničkih izlaganja s profesoricom Miskec. Unatoč globalnim krizama, nadamo se nastaviti i potaknuti sve oblike međunarodne razmjene i međukulturne suradnje.

▼ *Što vas je najviše fasciniralo u gradu i državi u kojoj ste boravili?*

Uživala sam u gostoprimstvu naših domaćina, prirodnim ljepotama Virginije, njezinoj bogatoj povijesti, no najviše u životu i kulturi američkoga kampusa koji je savršeno opremljen za sve oblike nastavne i znanstvene djelatnosti i studentskoga života. Od sportskih i kulturnih događaja do onih zabavnih, kampus je središte u kojem se susreću i slave želja za znanjem i kultura mladih. Voljela bih da sam ga doživjela u vrijeme kada nije bilo epidemioloških mjera, ali u ovim okolnostima iskusili smo zaista ono najbolje.

▼ *Koja je Vaša poruka, odnosno preporuka za znanstvenike i studente koji planiraju postati stipendisti Fulbright programa?*

Važno je izraditi kvalitetnu prijavu, osobito ako se radi o prijedlogu znanstvenog projekta. Izbor prihvatne institucije ključan je kako za vrijeme prijave, tako i kad stignete na odredište – važno je tko će vas ugostiti i na koji način, a pomoć u novom okruženju uvijek je dobrodošla. Budite uporni, izdržljivi i vjerujte u svoja postignuća. Čak i ako prvi put ne uspijete, pokušajte ponovo. Osim akademske izvrsnosti, to su također kvalitete koje Fulbright cijeni.

impressum • **Uprava:** Bojan DIVJAK (predsjednik), Ivan ŠIMIĆ, (član) • **Glavni urednik:** Bojan DIVJAK • **Uredništvo Sveučilišnog glasnika:** prof. dr. art. Robert RAPONJA, Tomislav LEVAK, mag. cult., dr. sc. Damir ŠPANIĆ, Lidija Getto, prof. univ. spec., mr. sc. Dragica STEINDL, Kristina KOVAČEVIĆ, Maša NIKOLIĆ • **Lektor:** doc. dr. sc. Borko BARABAN • **Fotografije:** Gojko MITIĆ, Gordan PANIĆ, Zdenko PUŠIĆ, Andrea ILAKOVAC i arhiva Glasa Slavonije • **Grafički urednik:** Ivana KAINZ • **Grafička priprema:** Odjel grafičke pripreme • **Voditeljica marketinga:** Marina KRIVIĆ

TEMA BROJA: STUDENTSKI STANDARD

STUDENTSKI CENTAR - JED(I)NO MJESTO ZA SVE STUDENTE

Nagodinu 60 godina Studentskog centra u Osijeku

Tihomir MILINOVIĆ

Tko? Što? Od kada?

Studentski centri u Republici Hrvatskoj ustanove su koje se skrbe o cjelovitom studentskom standardu kroz prehranu, smještaj, povremeno i privremeno zapošljavanje studenata te njihov kulturan i zabavan život. Studentski centar u Osijeku neprofitna je ustanova u vlasništvu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku koja djeluje kao samostalna pravna osoba i kao sastavnica Sveučilišta.
Studentski centar u Osijeku utemeljen je 22. studenoga 1963. godine i od tada u Osijeku započinje organizirana prehrana i posredovanje u zapošljavanju studenata. Nešto kasnije, početkom akademske godine 1969./70. prošloga stoljeća, počelo se organizirano i stanovati u tada novoizgrađenom studentskom domu. Taj prvi osječki dom, danas Studentski dom IGK, prije pet godina EU sredstvima u potpunosti je obnovljen i revitaliziran. Svojim standardima i izvrsnim uvjetima stanovanja u potpunosti odgovara potrebama studenata i vremenu u kojem živimo. Od 1982. godine Studentski je centar u sastavu Sveučilišta u Osijeku.

Prehrana studenata

Prehrana studenata kao ustrojbena jedinica ima osnovnu zadaću pružanja usluga subvencionirane prehrane studenata. Usluga prehrane organizirana je u dvama restoranima sa samoposluživanjem (restoranu u Istarskoj ulici i restoranu Campus u sveučilišnom kampusu) te u restoranu s a-la-carteuslužnim zatvorene. Studentima se svakodnevno nudi nekoliko menija i mnogo pojedinačnih jela izvan obroka na meniju. Osim toplih jela u restoranima, studenti mogu kupiti i različite pekarske i mliječne proizvode, kolače, namaze, sokove i vodu. Restoran Campus radi svaki dan u tjednu osim Božića, Nove godine i Uskrsa.
Priprema gotovih jela - organizacijska jedinica u kojoj se organizira i koordinira proces proizvodnje toplih i hladnih jela, gotovih i jela po narudžbi te pekarskih i slastičarskih proizvoda. U svojem sastavu ima: pripremu gotovih jela u restoranu Campus, pekarnicu Campus, pripremu gotovih jela u središnjoj kuhinji i kuhinji a-la-carte restorana Gaudeamus.
Uslužno-ugostiteljska djelatnost - organizacijska jedinica u kojoj se pružaju ugostiteljske usluge korisnicima u objektima Studentskoga centra u Osijeku. U svojem sastavu ima sljedeće prodajne objekte: restoran Gaudeamus i caffe-bar Studentski klub.
Objekti brzih i jednostavnih usluga - organizacijske su jedinice koje pružaju usluge studentima koji se koriste potporom Ministarstva znanosti i obrazovanja za pokriće prehrane kao i ugostiteljske usluge svim ostalim korisnicima. Ta organizacijska cjelina u svojem sastavu ima objekte brze i jednostavne usluge na Ekonomskom, Filozofskom fakultetu i odjelima za matematiku i fiziku te dvama studentskim domovima.
Resorno je Ministarstvo Pravilnikom odredilo prosječnu obračunsku cijenu obroka u iznosu od 22,60 kuna. Od ukupne cijene prosječnoga obroka na meniju student uplaćuje 6,50 kuna prilikom konzumacije, a ostatak od 16,10 kuna subvencionirani je dio obroka koji se umanjuje sa studentske iskaznice "x-ice".
U 2021. godini u ponudu su se uvodila nova subvencionirana jela, propisana Pravilnikom o prehrani studenata, kao i nove vrste kolača i deserta sukladno traženim promjenama i prehrambenim navikama studenata te se općenito pokušala u okviru zadanih jela modernizirati studentska prehrana i uvesti nova jela.
Studentski centar u Osijeku u suradnji s fakultetima i Sveučilištem stalno radi na analizi stanja i planiranju studentske prehrane, aktivno sudjeluje u radu Centra za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja i radi na iznalaženju svih mogućnosti za prilagodbu i unaprjeđenje objekata koji nude studentsku prehranu kako bi se unaprijedio studentski standard i udovoljilo zahtjevima studenata.

Oko 711 000 kuhanih obroka u 2021. godini – 2 150 obroka dnevno

U 2021. godini u restoranima Studentskoga centra u Osijeku pripremljeno je oko 711 000 kuhanih obroka što znači oko 64 630 obroka mjesečno, prosječno oko 2 150 obroka dnevno. Značajnu potrošnju uz subvenciju studenti potroše u objektima na fakultetima i studentskim domovima na obroke brze i jednostavne pripreme, slastice, vodu i napitke.
Studentski centar u Osijeku u suradnji s fakultetima i Sveučilištem stalno radi na analizi i planiranju stanja studentske prehrane, aktivno sudjeluje u radu Centra za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja te radi na iznalaženju svih mogućnosti za prilagodbu i unaprjeđenje objekata koji nude studentsku prehranu kako bi se unaprijedio studentski standard i udovoljilo zahtjevima studenata.

Nakon 42 godine restoran u Istarskoj ne radi vikendom

Zgrada Studentskog centra u Istarskoj ulici otvorena je 1980. godine. Od prvog dana u njoj je restoran samoposluživanja (popularna "linija"), Studentski servis i uprava - zajedničke službe ustanove. U početku je tu bio i bife koji je kroz niz godina doživio razne transformacije, a i danas pruža usluge kao caffe-bar Studentski klub. U protekle 42 godine, osim u izvanrednim situacijama, restoran samoposluživanja radio je sve dane u tjednu osim Božića, Nove godine i Uskrsa. No tomu više nije tako. Nedavno otvorenim paviljonom uz dva postojeća paviljona (istočni i zapadni) velika je koncentracija studenata unutar sveučilišnog kampusa. Stoga je uvedeno novo radno vrijeme restorana Campus koji je u neposrednoj blizini paviljona. U samo nekoliko koraka studenti mogu doći na doručak, ručak ili večeru sve dane u tjednu, vikendom, ali i večinu blagdana. U blizini je i Studentski dom IGK.

Smještaj studenata

Prošlogodišnji Natječaj za smještaj studenata u studentske domove i za subvenciju privatnog smještaja provodio se od 1. srpnja do 23. srpnja 2021. godine.
Natječaj je raspisan za smještaj ukupno 1395 studenata; od toga za 426 studenta za ostvarivanje prava na smještaj u Studentskom domu K. Petra Svačića 1c (istočni i zapadni paviljon), za 776 studenata za ostvarivanje prava na smještaj u Studentskom domu K. Petra Svačića 1 c (novi paviljon) te za 193 studenta za ostvarivanje prava na smještaj u Studentskom domu IGK, I. G. Kovačića 4. Prema Odluci o iznosu subvencija i kvoti za subvencionirano stanovanje u akademskoj godini 2021./2022. od 15. lipnja 2021. te uvjetima Natječaja, studenti koji su ostvarili pravo na smještaj u Novom paviljonu Studentskog doma K. P. Svačića primali su subvenciju za smještaj kod privatnog stanodavca u iznosu od 200,00 kuna do useljenja u novi paviljon studentskog doma.
Uplatna cijena smještaja u studentskim domovima u Osijeku kreće se od 400,00 do 700,00 kn ovisno o tipu sobe, a Ministarstvo znanosti i obrazovanja subvencionira iznos od 200,00 kuna za svakog studenta smještenog u studentskom domu te za studente korisnike privatnog smještaja do useljenja u Novi paviljon.
Novi studentski dom tijekom cijele godine pruža usluge smještaja domicilnim studentima te stranim studentima u okviru međunarodne razmjene za potrebe Sveučilišta (ERASMUS, IAESTE, CROMSIC, CEEPUS). Apartmane (7 dvokrevetnih i 3 jednokrevetna) iznajmljujemo tijekom godine za potrebe Sveučilišta te gostujućim profesorima.

Novi paviljon

Nakon izgradnje i opremanja 28. veljače 2022. godine svečano je otvoren novi paviljon studentskog doma. Smješten je u studentskom kampusu, a prima 800 studenata. Izgradnja toga doma jedna od najvećih investicija u gradu Osijeku vrijedna 196 milijuna kuna i kao takav najveći je dom u Hrvatskoj. Dom je vrata otvorio odmah sutradan, 1. ožujka i večina studenata koja je po natječaju dobila smještaj useljenja je u svoje sobe. (fotografije br.4., 5., 6. i 7. - novi paviljon).
Studentima nudi brojne pogodnosti i zasigurno će u njemu biti izrazito zadovoljni. Da je zaista tomu tako, potkrjepljujemo informacijom iz samoga paviljona.
Tihomir iz Vinkovaca, student FERIT-a, i Luka iz Našica, student Odjela za matematiku, uselili su se u svoju sobu 2. ožujka. Iznimno su zadovoljni kvalitetom i ljepotom objekta, funkcionalnošću, dizajnom namještaja i drugom opreme sobe, ali i svim drugim pogodnostima koje omogućuju studiranje jednostavnijim. To su prije svega blizina restorana i kantina, blizina fakulteta, stanovanje u okruženju svoje generacije, kolega s fakulteta.

Studentski servis

Studentski je servis posrednik u obavljanju studentskih poslova za redovite i izvanredne studente i "drugih osoba", kako ih definira Zakon o obavljanju studentskih poslova, a to su osobe koje su tekuće akademske godine maturirale i u tijeku su upisa na fakultet. Obavljanjem studentskog posla studentima je omogućena dodatna zarada i poboljšanje osobnog standarda.

Neposredna i posredna korist posredovanja

Djelatnost je posredovanja Studentskog servisa prije svega obrada studentskog rada i pronalaženje studentskih poslova koji studentima daju priliku da zarade te na taj način neposredno svojim radom i trudom dodu do novčanih sredstava koja im omogućuju bolji standard studiranja i života općenito. Uz njih i svi ostali redoviti studenti imaju posrednu korist kroz redovito korištenje usluga smještaja ili prehrane, ali i kroz ulaganja u povećanje i poboljšanje standarda prehrane i smještaja.

Odnos ponude i potražnje

Osječki Studentski servis može se pohvaliti dugogodišnjom tradicijom zapošljavanja studenata posredovanjem Studentskoga servisa koja traje od studenoga 1963. godine, ali slobodno možemo reći da aktualan odnos ponude i potražnje studentskih poslova nikada do sada nije bio takav.
Tijekom godina mijenjale su se i vrste poslova koje su studentima donosile dodatnu zaradu koja im je ponekad bila jedini izvor i jedini prihod za studiranje ili im je u većini slučajeva poboljšavala studentski standard.

Telekomunikacije, marketing, promocije, rad u IT sektoru, uslužne djelatnosti

Danas su studentima najčešće dostupni poslovi iz područja telekomunikacija, marketinga, IT sektora, raznih prezentacija, promocija i rada u trgovini, turizmu, ugostiteljstvu i rada u trgovačkim centrima. Za studente su se zanimljivi pokazali i stručniji poslovi u građevinarstvu, administrativni poslovi, zatim poslovi anketiranja na tržištu javnog mijenja, dostava pošte, rad u skladištu, tiskarstvu, novinarstvu, poslovi utovara i istovara te u manjoj mjeri čišćenja. Zanimljivost posla i zainteresiranost studenata za njega ovisi o tome koliko student može zaraditi i o vremenu kada ga obavlja. Unatoč činjenici da se svi poslovi koji su u ponudi odrade, može se sa sigurnošću reći da su ipak najtraženiji i najbolje prihvaćeni poslovi u večernjim i noćnim satima, krajem tjedna i vikendom te u doba ljetnih i zimskih praznika.

Minimalna satnica za obavljanje studentskih poslova u 2022. godini – 29,30 kuna

Zaradu studenata dogovaramo, a poslodavci ju najčešće i iskazuju kroz cijenu određenog sata ili određenog posla, a ponekad i prema ostvarenom rezultatu radeći zadani posao.
Za svaku kalendarsku godinu Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH donosi Odluku o iznosu minimalne netosatnice/naknade po satu za obavljanje studentskih poslova. Prva tako formirana satnica*** za razdoblje od stupanja Zakona na snagu pa do kraja 2018. godine iznosila je 21,49 kuna. Odlukama naših resornih ministara propisana minimalna naknada za obavljanje studentskih poslova po satu do 2022. godine narasla je na 29,30 kuna neto. Večom ponudom poslova u odnosu na potražnju studentska je satnica veća od minimalne. Primjerice, za razdoblje prva dva mjeseca ove godine prosječna je satnica 32,22 kune. Dakle, gotovo je tri kune veća od propisane i taj će prosjek, posebice tijekom turističke sezone, rasti.
***Čl.12., st.2. Zakona "Minimalna naknada za obavljanje studentskih poslova po satu izračunava se tako da se iznos minimalne brutoplaće u Republici Hrvatskoj, sukladno posebnome propisu, podijeli sa 160."

Usporedni prikaz za 2021. godinu u odnosu na 2020. godinu

U 2021. godini, u odnosu na 2020. godinu zbog prilagodbe epidemiološkoj situaciji, došlo je do povećanja ponuđenih poslova angažiranjem studenata. To je vidljivo kroz broj studenata koji su radili tijekom prošle godine. Našim posredovanjem u 2021. godini zaradu je ostvarilo 6308 studenata što je 660 studenta više nego u 2020. godini kada ih je bilo 5648.
Tijekom 2021. godine izdan je 38 041 ugovor o obavljanju studentskog posla što je za 5836 ugovora više nego 2020. kada ih je bilo 32 205. To znači da je i broj pojedinačno određenih poslova otprilike toliki. Neki poslovi odrađeni su tijekom cijelog mjeseca, neki su određeni nekoliko dana ili samo jedan dan ili nekoliko sati.

Naplata zarade studenata

Ukupno dugovanje poslodavaca za zaradu studenata iz 2021. godine nije veliko u odnosu na ukupan promet. Stalnim praćenjem uplata i kontaktiranjem poslodavaca neplaćanje je svedeno na minimum i nema velikih odstupanja u odnosu na 2020. i ranije godine.
Na dan 31. prosinca 2021. godine dugovanje za rad studenata u 2021. godini iznosilo je 0,04 % od ukupnog iznosa zarada studenata po svim računima.
U slučaju kašnjenja u plaćanju ili neplaćanju ispostavljenih računa, naša pravna služba poduzima sve zakonom propisane radnje naplate neplaćenih ispostavljenih računa.

Članstvo, poslodavci

Na osnovi podataka iz naših matičnih datoteka, prošle godine pristupilo nam je 2111 novih članova, dok je broj onih koji su izgubili status studenta, a time i pravo na rad, nešto manji. U 2021. godini, u razdoblju od 1. 1. do 31. 12., Studentski servis imao je 11 335 članova. Neznatno se smanjio broj u odnosu na 2020. godinu kada ih je bilo 11 404.
Prošle godine našim novim poslovnim partnerima postalo je 606 poslodavca što je manji broj u odnosu na 2020. godinu kada je novih bilo 702.
U našim je popisima ukupno 9706 poslodavca s kojima smo imali poslovne odnose, odnosno za koje rade studenti. Sjedište velikog broja poslodavaca izvan je naše regije.
Studentski poslovi - poslovi uz koje se može i treba studirati
Posredovanjem Studentskog servisa mogu raditi studenti s bilo kojeg Sveučilišta ili Visokog učilišta u RH upisani u tekuću akademsku godinu koji redovito pohađaju predavanja, ispunjavaju sve obveze i polažu ispite. Unatoč svemu što studentski život nosi, uz samo studiranje, svakom je studentu važno da zadrži status studenta, stoga s pravom kažemo da su to poslovi uz koje se može i treba studirati.

Plaćena "stručna praksa"

Velik broj studenata nakon završetka fakulteta svoje zaposlenje i "novo radno mjesto" nađe upravo kod onog poslodavca kod kojega je radio tijekom studiranja tako da studentski rad možemo nazvati nekom vrstom neobvezne, plaćene stručne prakse koja se kroz život pokaže potpuno opravdanom i u ova teška vremena otvara vrata nekih poslodavaca. Na zahtjev/potrebu studenata Studentski servis izdaje potvrdu na kojoj su navedeni svi poslodavci za koje je student radio tijekom studiranja i vrste poslova koje je radio. Ovjerena i potpisana potvrda dokument je kojim su prikazane studentove radne aktivnosti tijekom studiranja i koji prilažu uz svoj životopis kada se pojavljuju na tržištu rada ili podnose molbu za posao.

Na šalteru Studentskog servisa

Sven, student Informatologije na FFOS-u, članom Studentskog servisa postao je odmah po završetku srednje škole dok je bio u procesu upisa na fakultet. Na različitim poslovima, od kojih je najviše bilo fizičkih, radio je gotovo cijelo ljeto, a upisom na fakultet i početkom predavanja radi samo povremeno, najčešće vikendom. Zadovoljan je ostvarenom zaradom, ali i iskustvom koje dobiva kroz rad. Zatekli smo ga u trenutku kada ispred šaltera popunjava obrazac za radno mjesto kontrole na ulazu prije odigravanja utakmice NK Osijeka.

Plan rada i razvoja servisa za 2022. godinu

Plan je nastaviti kao i proteklih godina, ali uz blagi oporavak narušenog poslovanja tijekom 2020. i dijelom 2021. godine s obzirom na epidemiološku situaciju koja je poremetila tržište rada općenito, a tako i stanje na tržištu studentskog rada.

Pokrenuti digitalizaciju i elektronski oblik ispunjavanja i razmjene dokumenata

Proširivanje djelatnosti studentskog servisa treba realizirati kroz nekoliko smjerova, a sve u skladu sa Zakonom o zapošljavanju studenata koji se primjenjuje od 8. studenoga 2018.: proširiti tržište studentskog rada povećavanjem količine i vrste poslova koji se obavljaju putem Studentskog servisa; povećati znanje i unaprijediti tehnologiju u načinu posredovanja - ubrzati tijek postupka administrativne obrade kroz status ugovora; postupno pokrenuti elektronički oblik ispunjavanja i razmjene dokumenata kao bolji i brži prijelazni administrativni odnos s naručiteljima i izvršiteljima posla; digitalizirati moguće dijelove administrativne obrade dokumenata (uvesti mogućnost korištenja digitalnog potpisa poslodavca i studenta; sustavno raditi na izradi baze podataka studenata te izradi obrasca za poslodavca čijim bi se ispunjavanjem elektronički povezali s bazom podataka studenata; stalno istraživati i analizirati tržište studentskog rada radi omogućavanja studentima stjecanje dodatnih zarada, usvajanja novih iskustava i znanja te stjecanje radnih navika.

Za kraj o servisu

Uzmemo li u obzir naše dugogodišnje iskustvo, ali i pokazatelje koje svakodnevno pratimo, sa sigurnošću možemo utvrditi da su studentski rad te ponuda i potražnja radne snage minipreslik stanja na tržištu rada u Hrvatskoj i Europskoj uniji.
Dovoljno je posjetiti Facebookovu ili internetsku stranicu Studentskoga servisa i uočiti da se svakodnevno, uz praćenje dosadašnje ponude, osim velikoga broja oglasa kojima otvaramo/pozivamo studente na posao, sve više pojavljuju i poslovi koji po svojem opisu nisu uobičajeni za studentsku populaciju i prvi se put traže studenti za/na neka "nova" radna mjesta. Naši poslovni partneri najčešće traže studente za rad u području usluga, ugostiteljstva, trgovine i telekomunikacija jer to je najčešće i njihova osnovna djelatnost. Razloge takvom općem stanju u gospodarstvu i nedostatku radne snage možemo tražiti u odlasku velikoga broja radno sposobnoga stanovništva iz Hrvatske, ali i sve više prisutan svjetski trend zapošljavanja na nepuno radno vrijeme.
Zakon je donio mnogo dobroga za studente, ali i za poslodavce, a da koronakriza nije narušila dugogodišnji sklad koji vlada na relaciji poslodavac - posrednik - student, sklad koji rezultira zadovoljnim naručiteljem posla te odgovarajuće i uglavnom na vrijeme plaćenim studentom, a sve to zasnovano na uzajamnom poštovanju koje se održava na međusobnom ispunjavanju obveza.

Pohvala i studentima i poslodavcima

Iz svega navedenog lako je zaključiti da Studentski servis u Osijeku svojim dugogodišnjim kvalitetnim radom pomaže studentima tijekom studiranja što dokazuju svi dosadašnji uspješno realizirani poslovi i brojne ostvarene suradnje.
Za kraj koristim ovu priliku da pohvalim naše studentice i studente jer na veliki broj određenih poslova gotovo da i nemamo primjedbi poslodavaca što je znak da studenti poslove obavljaju marljivo, stručno, na vrijeme i vrlo odgovorno. Isto tako i poslodavci, naši partneri, odgovarajućom zaradom plaćaju određeni posao, a time studentima daju priliku za dodatnu zaradu kojom poboljšaju svoj standard, olakšaju studiranje, ali često rasterete kućne blagajne svojih roditelja. S vjerom da će se višegodišnja tradicija poslovanja nastaviti i s budućim studentima svih Sveučilišta u Republici Hrvatskoj, Studentski servis u Osijeku nastavlja i dalje marljivo raditi u cilju doprinosa kvaliteti i poboljšanju standarda studentskoga života tijekom studiranja svakoga studenta kojemu je to u interesu.

Studentski centar u Osijeku

Studentima uvijek na raspolaganju, spremni za suradnju i za svaku pomoć
Studentski je centar u Osijeku studentima uvijek na raspolaganju jer su upravo oni razlog njihova djelovanja i motivacija da svoj posao rade najbolje kako mogu i znaju. Svojom podrškom zaposleni-ci Studentskog centra žele doprinijeti kvaliteti studiranja svakog studenta te se svojim radom trude njihove studentske dane učiniti što ljepšima, sretnijima i nezaboravnijima.
Sve informacije vezane uz Studentski centar, dnevnu ponudu jela, ponudu poslova i sve ostalo može se vidjeti na mrežnoj stranici www.stucos.unios.hr te na društvenim mrežama.

TEMA BROJA: STUDENTSKI STANDARD

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET U ĐAKOVU

Snažan osjećaj zajedništva i visok stupanj zadovoljstva studenata i zaposlenika

Antonija PRANJKOVIĆ

Kao mali Fakultet, s obzirom na broj nastavnika, studenta i studijskih programa, ono čime se Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu ponosi i što studenti uvijek ističu, a što je primijećeno kao prednost Fakulteta u prethodnom reakreditacijskom ciklusu, jest što u našoj akademskoj zajednici vlada "snažan osjećaj zajedništva i visok stupanj zadovoljstva studenata i zaposlenika" te "dobar odnos sa studentima i predana briga o njihovu osobnom razvoju i dobrobiti".

Visoka razina studentskoga standarda osigurana je prije svega infrastrukturnom dostupnošću svih potrebnih sadržaja koji osiguravaju zadovoljstvo studiranja. U tom smislu, ovdje prije svega mislimo na mali đakovački kampus, odnosno na istoj adresi smještene su tri zgrade, zgrada Fakulteta, Središnja knjižnica te Studentski dom koji u potpunosti pokriva smještajne potrebe studenata u Đakovu, a studentski restoran nalazi se u neposrednoj blizini Fakulteta, udaljen svega dvadesetak metara.

Fakultetska knjižnica raspolaže prikladnim resursima s obzirom na dostupnu literaturu za studij, prostor, veliku čitaonicu te stručnost i uslužnost knjižničnog osoblja. Pomoć i potporu Fakulteta, osim kroz prostorne resurse, osigurava se financijskim potporama kroz pomoć ranjivim i podzastupljenim skupinama, informiranjem o stipendijama te mogućnosti rada u Knjižnici sukladno Pravilniku o demonstratorima Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu.

Osim materijalne potpore, Fakultet pruža mentorsku potporu studentima koja je do sada obuhvaćala informativno-edukacijske radionice (o studentskim pravima i obvezama; korištenju usluga knjižnice – posudba, baze i rad u čitaonici; mogućnostima uključivanja te kriterijima i načinima vrjednovanja studentskih izvannastavnih aktivnosti; Erasmus programu mobilnosti) te organizaciju studijskih putovanja i hodočašća.

Na Fakultetu postoje brojne mogućnosti izvannastavnih aktivnosti u smislu obogaćenja društvenog života na Fakultetu te je za rad u izvannastavnim skupinama omogućeno korištenje svih dvorana i/li slobodnih učionica te dnevni boravak Studentskoga doma. Studenti se uključuju u različite interesne skupine poput KBF TV-a, biblijske, dramske, karitativno-humanitarne, mješovitog pjevačkog zbora studenata te suradnju u studentskom časopisu "Teofil" koji redovito izlazi jednom godišnje.

Na Fakultetu su studenti okupljeni u Studentski zbor Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu. Osim Fakulteta, aktivnosti Studentskoga zbora pomaže i Studentski zbor Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku dodjeljujući financijsku potporu prije svega organizaciji studentske Večeri stvaralaštva, izdavanju studentskog časopisa, uz koje će se ove godine 10. i 11. lipnja održati II. Teologijada – regionalni susret studenata teologije.

Također, studenti Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu već tradicionalno svake godine pokreću božičnu humanitarnu akciju te prikupljenim donacijama za rukotvorine karitativne skupine pomažu zajednice, ustanove, udruge i organizacije koje se brinu o odraslima i djeci s posebnim potrebama, djeci bez roditeljske skrbi, bolesnicima i socijalno ugroženima.

Potporu studentima laicima pruža i duhovnik, smješten u Studentskom domu, čija je zadaća organizirati duhovne sadržaje kao i savjetovati i pomoći osobnim razgovorom studentima koji za to izraze želju.

U provedenim vrjednovanjima studenti Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu hvale studentski standard te uvjete studiranja, a prije svega pristupačnost, otvorenost i susretljivost nastavnika (SWOT, JSSA, Interna anketa) kao i zadovoljstvo radom stručnih službi u Analizi rezultata ankete o studentskom zadovoljstvu uslugama i radom stručnih službi (7. lipnja 2021. g.).

Standard studenata Odjela za biologiju

Odjel za biologiju stalno radi na unaprjeđenju standarda studenata Odjela, a posebice tomu pridonose aktivnosti Ureda za studente, Ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja, Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja te Povjerenstva za razvoj karijera studenata Odjela za biologiju. Povećanje kvalitete studentskog standarda usko je povezano s aktivnostima vezanim uz unaprjeđenje obrazovnog procesa, provedbu stručne prakse te razvoja karijera.

Kako bi se povećala konkurentnost studenata pri izlasku na tržište rada, velik je naglasak na kvalitetnom obrazovanju studenata, posebice kroz rad na terenu i laboratorijima. Tako studenti razvijaju različite vještine i kompetencije i osposobljavaju se za rad na suvremenoj opremi koju će koristiti i u laboratorijima budućih poslodavaca. U vremenu digitalizacije područje biologije sve se više povezuje s drugim znanstvenim područjima, a usvajanje i proširivanje znanja iz područja informatike ima sve veću važnost. U tu svrhu studentima je na raspolaganju informatička učionica, bežična Wi-Fi mreža u svim prostorijama Odjela kao i računala u studentskoj sobi koju mogu koristiti za učenje i odmor. Studentima je omogućeno uključivanje u rad na različitim stručnim i znanstvenim projektima. Također, pod mentorstvom nastavnika osmišljavaju i vode svoje znanstvene i stručne projekte, kojih je trenutačno šest, a financirani su sredstvima Studentskoga centra Sveučilišta u Osijeku. Rezultate svojih istraživanja studenti predstavljaju na različitim međunarodnim skupovima u zemlji i inozemstvu, a troškovi putovanja i kotizacije dijelom se pokrivaju iz sredstava Odjela.

Od izuzetne je važnosti potaknuti studente da se još tijekom studija usmjere na razvoj svojih karijera. Kako bi stekli bolji uvid u mogućnosti stipendiranja i zapošljavanja, na mrežnim stranicama Odjela za biologiju u dijelu namijenjenom razvoju karijera studenata, redovito se objavljuju oglasi o dodjeli stipendija i jednokratnih potpora za studente te oglasi za radna mjesta. U protekloj su akademskoj godini objavljena 33 oglasa vezana uz dodjelu stipendija i jednokratnih potpora te ukupno 344 oglasa za posao, dok su tijekom ove akademske godine objavljena 24 oglasa vezana uz dodjelu stipendija i jednokratnih potpora te ukupno 218 oglasa za posao. U suradnji sa sveučilišnim Centrom za kvalitetu i Psihološkim savjetovalištem za studente Sveučilišta održavaju se različite radionice i predavanja koje pripremaju studente za pisanje životopisa i motivacijskog pisma, upućuju ih kako se najbolje predstaviti poslodavcima, kako se ophoditi u akademskom i poslovnom okruženju, kako zadržati motivaciju za učenje i rad, uspješno se nositi sa stresom te kako otkriti vlastite potencijale.

U suradnji s udrugom Alumni BiolOs uspješno se, već drugi put, provodi projekt "Alumni mentor". Projekt omogućuje zainteresiranim studentima da kod odabranog poslodavca, kod kojeg su već zaposleni sada bivši studenti Odjela za biologiju, provedu određeno vrijeme stječući nova znanja i iskustva u neposrednom radnom okruženju. Organiziraju se predstavljanja poslodavaca, ali i posjeti studenata različitim institucijama, institutima, laboratorijima te studijska putovanja, a sve u cilju da studenti dobiju bolji uvid što mogu raditi s diplomom biologa. U tome im pomažu i bivše studentice, a sada zaposlenice Odjela za biologiju koje im razgovorom i predavanjima prenose svoja iskustva vezana uz odabir i pohađanje različitih diplomskih studija Odjela, mogućnostima zapošljavanja po završetku studija te individualne karijerne putove.

Najkvalitetnije je iskustvo koje studenti stječu aktivnim sudjelovanjem u radnoj okolini. Stoga su svi studijski programi posebice diplomskih studija osmišljeni tako da studenti kroz stručnu praksu uče primijeniti stečena teorijska znanja. Praksu studenti mogu odraditi na Odjelu za biologiju, ali i u drugim institucijama s kojima Odjel ima sklopljen sporazum o suradnji, kao i u drugim institucijama ovisno o interesu studenta.

Studenti se uključuju u različite projekte popularizacije znanosti kao što je "Biolog-i-ja" kojeg provodimo od 2014. godine, a njihova povezanost i suradnja očituju se i u do sada uspješnom i prepoznatljivom radu u udruzi studenata biologije "ZOA".

Kako bi se oplemenio standard studentskog života, Odjel potiče i financijski podupire različita okupljanja studenata, sportska druženja i studentska stručna putovanja.

Studentski pogled na uvjete rada i života tijekom studiranja na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu Osijek

Marija ANTOLOVIĆ

Je li studentski život ono što smo svi imali priliku gledati u američkim filmovima ili je put do diplome ipak nešto drugačiji? Vjerujem da je većina nas imala velika očekivanja od studiranja i života u potpuno novoj sredini. Odvajanje od roditelja i neki vid samostalnosti istovremeno je i velik izazov, a i život kojemu smo se svi radovali. Pomoću kratke ankete imala sam priliku čuti mišljenje otprilike 140 studenata Građevinskoga i arhitektonskog fakulteta Osijek. Zadovoljava li studiranje i život u Osijeku standarde naših studenata?

Osijek je dovoljno velik grad koji pruža sve za kvalitetan život, a istovremeno i dovoljno malen kako bi nam sve bilo nadohvat ruke. Mirniji tempo života, opuštena atmosfera i pristupačnost neki su od najčešćih razloga zbog kojih se mladi odlučuju upravo na studiranje u Osijeku. Najveći problem s kojim se studenti susreću jest smještaj. Više od polovice studenata koji su pristupili anketi stanuju kao podstanari, a cijene su stanova jako visoke što si prosječan student ne može priuštiti. Danas je gotovo nemoguće pronaći pristojan stan za pristojnu cijenu. Zbog toga je, nažalost, određeni broj studenata uz redovan studij primoran i raditi kako bi uspio podmiriti osnovne troškove.

Kada je riječ o uvjetima rada na fakultetu te odnosima između profesora i studenata, mišljenja su podijeljena. Iako većina smatra da su uvjeti rada i boravka na fakultetu potpuno zadovoljavajući, nekolicina njih ima poneku zamjerku, najčešće u vezi s kvalitetom i dostupnosti računala, opreme u laboratorijima te prostorija u kojima bi mogli rješavati timske zadatke. Knjižnica Građevinskoga i arhitektonskog fakulteta Osijek došla je do sjajne ideje 2020. godine kada je potaknula otvaranje tzv. "Legere kluba" za studente. Uz knjižnicu i čitaonicu dobili smo i naš mali kutak za druženje, opuštanje i razonodu kako bismo na trenutke mogli pobjeći od studentske svakodnevice.

Ono na čemu bi se svakako trebalo poraditi jest pristup nekih profesora. Studenti naglašavaju kako izbjegavaju konzultacije i ostaju uskraćeni za važne informacije jer postoji određena doza straha prema profesorima. Krajnji cilj studiranja ne bi trebao biti što veći broj izvrsnih ocjena u indeksu, nego znanje na koje često zaboravimo s obzirom na to da smo, nažalost, preopterećeni taktiziranjem oko polaganja ispita. Sve se svodi na suhoparno širenje akademskog kruga umjesto da se potiče kreativnost i inovativnost na odabranom području. Mi kao studenti želimo naučiti više korisnih i praktičnih stvari. Potrebno je staviti naglasak na praksu umjesto da glavni fokus budu ogromne količine teorije koju često ne možemo shvatiti jer se u stvarnosti nikada nismo susreli s takvim stvarima. Što se tiče izvannastavnih aktivnosti, u ovom razdoblju pandemije poprilično je nezahvalno razgovarati o tome jer smo uglavnom ograničeni na interakciju preko ekrana. Studenti smatraju da bi bilo izrazito korisno uvesti više projekata edukativnog i zabavnog sadržaja iz svih područja studija u Osijeku. Tako bi se kroz suradnju različitih fakulteta spojilo ugodno s korisnim. Proširili bismo svoj krug poznanstava, dobro se zabavili, a i nešto naučili.

Tema koja je danas, nažalost, zanemarena jest psihološko stanje studenata. Psihološko je savjetovalište u sklopu Sveučilišta preopterećeno i studenti na svoj termin moraju čekati i do nekoliko mjeseci. Dobiti adekvatnu psihološku podršku danas je luksuz koji si mnogi studenti ne mogu priuštiti. Takve su stvari, nažalost, još uvijek često tabu-tema i smatram da je potrebno usmjeriti više pozornosti k tomu. Trebalo bi potaknuti mlade da o tome otvoreno razgovaraju, a u međuvremenu im osigurati promptnije psihološko savjetovanje. U trenutačnim uvjetima broj dostupnih psihologa u savjetovalištu nije dovoljan ni da bi pravovremeno rješavao probleme anksioznosti i depresije, a kamoli da bi djelovali bez terapijske indikacije, recimo pružajući savjete profesionalnog usmjerenja i osobnog razvoja što je u studentskoj dobi osobito bitno.

Zaključno, važno je da je većina studenata ipak zadovoljna studiranjem na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu Osijek, ali uvijek ostaje prostor za napredak. Zbog toga svi zajedno trebamo stalno raditi na kvaliteti studentskog standarda jer ovo je zasta najljepše razdoblje našeg života.

Studiranje i studentski život na Filozofskom fakultetu u Osijeku

Filozofski fakultet u Osijeku ustanova je čija tradicija sada traje već 18 godina, a nastavlja se na tradiciju prethodnog Pedagoškog fakulteta u Osijeku. Iza ove ustanove već su brojne generacije zadovoljnih studenata od kojih su neki i zaposleni na ustanovi koju su i sami pohađali. Kvaliteta nastave i nastavnog procesa Filozofskog fakulteta već je brojni niz godina potvrđena i prilikom reakreditacije od strane vanjskih stručnjaka.

Dakle, neupitno je kako je Filozofski fakultet mjesto gdje studenti mogu dobiti vrhunsku naobrazbu i nadopuniti svoje prethodno znanje, no to nije jedino što ovaj fakultet nudi svojim studentima.

Jedna od važnih stavaka Filozofskog fakulteta svakako su i brojni sadržaji koje ovaj fakultet nudi svojim studentima. Primjerice, 2019. godine je fakultet uložio sredstva i opremio prostorije nove studentske kantine, gdje se studenti mogu družiti i u ugodnom okruženju koristiti svoje slobodno vrijeme za pojesti nešto ili popiti kavu. Također postoji i odvojeni dio kantine namijenjen profesorima, iako se iste može vidjeti kako provode vrijeme u istom prostoru gdje i studenti, bez nekakvog pretjeranog odvajanja. Filozofski fakultet ponosan je i na svoju novu i izvrsno opremljenu knjižnicu za čije je potrebe kupljena i nova zgrada u Školskoj ulici, a u kojoj studenti imaju osiguran prostor kako za individualni, tako i za grupni rad. U prostorijama knjižnice nalaze se i računala koje studenti mogu koristiti za pretraživanje online literature ili za pisanje seminarskih radova.

Mjesto koje je definitivno srce Filozofskog fakulteta i na kojem svoje vrijeme najradije provode i studenti i nastavnici, ali i drugo osoblje, je sjenica u dvorištu fakulteta, koja je savršeno mjesto za popiti kavu, pojesti nešto i podružiti se s kolegama/prijateljima na svježem zraku.

Fakultet prepoznaje i ambicioznost i znanstvene aspiracije svojih studenata pa je tako prostor stare studentske kantine prenamijenio i uložio sredstva kako bi u njemu opremio psihološko-lingvistički laboratorij, u kojem studenti imaju potrebne uvjete za provoditi istraživanja i ostvarivati svoje znanstvene težnje i ciljeve.

Osim kroz brojne materijalne sadržaje koje osigurava, Filozofski fakultet svojim studentima pruža i brojne druge aktivnosti te tako kroz Studentski zbor podupire rad mnogobrojnih i raznovrsnih studentskih udruga koje djeluju na fakulteti, a u kojima svaki student može pronaći nešto za sebe. Studente se potiče i na sudjelovanju u raznim sportskim natjecanjima u ime fakulteta, čime se potiče sportski duh, ali i sama kohezija studenata fakulteta. Studentima su omogućene aktivnosti i za one manje sportski nastrojene, tako da svatko može pronaći i uključiti se u nešto što ga zanima.

Od ove akademske godine, uz prethodnu tradiciju dodjeljivanja Dekanove nagrade u područjima izvrsnosti i izvannastavnih aktivnosti studenata, uvedena je i praksa stipendiranja najboljih studenata prve godine, tj. brucoša, što će dodatno olakšati njihovu tranziciju iz srednje škole u svijet visokog obrazovanja.

Zaključno, Filozofski fakultet u Osijeku nije samo izrazito kvalitetna nastavna ustanova usmjerena na najbolje moguće obrazovanje svojih studenata, već je i živi kolektiv kojemu je stalo do svakog svojeg člana, do svakog studenta koji ga pohađa. Možda će zvučati kao klišej, ali FFOS je mjesto gdje ako se obratite nekome s nekom idejom, prijedlogom ili ako zatražite neki oblik pomoći, nećete ostati ignorirani već će se osobe zadužene za to potruditi pomoći vam i osigurati ono što želite/što vam je potrebno. Ako uz kvalitetnu nastavu cijenite i ugodno okruženje i atmosferu na fakultetu, Filozofski fakultet mogao bi biti dobro mjesto za studiranje.

Studentski standard na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Bruna ŽIŽANOVIĆ

Na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku od početka izgradnje studentskog kampusa do danas primjetan je značajan rast studentskog standarda kojemu su znatno pridonijela ulaganja u smještaj studenata u studentske domove, posebice proslomjesečnim dovršetkom izgradnje novog studentskog paviljona u Ulici kralja Petra Svačića koji je smještajni kapacitet Studentskog centra u Osijeku uvećao za novih 796 mjesta, uz otprije postojeće kapacitete od 474 mjesta u postojećem domu na istoj adresi te u prvom studentskom domu na Vijencu Ivana Gorana Kovačića koji broji 256 mjesta za smještaj studenata. Cijenama od 550 kuna za dvokrevetne sobe i 700 kn za jednokrevetne sobe po studentu, te 450 kuna za sobe za osobe sa smanjenom pokretljivošću, znatan je doprinos dostupnosti smještaja studenata u tržišnim uvjetima u kojima najam stana po studentu košta i duplo više, uz dodatan trošak plaćanja režija. Uz pristupačan smještaj koji sada može ostvariti 80-ak posto studenata koji zadovoljavaju uvjete te imaju potrebe za smještajem u domu. Za sve redovite studente prehrana uz subvencije Ministarstva znanosti i obrazovanja organizirana je u 10-ak studentskih kantina i restorana. Potpora za pokriće troškova prehrane studenata namijenjena je za pokriće dijela troškova osobne, dnevne prehrane korisnika (studenta), kroz koju studenti imaju pravo na pokriće dijela troškova prehrane u različitim iznosima ovisno o razini stečenih prava. Razine prava bilježe se brojevima 1, 2 i 2,5 te označavaju pravo na potporu u vrijednosti jednog, dva, odnosno dva i pol meni obroka dnevno. Razina prava 1 pripada svim korisnicima potpore koji imaju prebivalište na području Osječko-baranjske županije. Razina prava 2 pripada studentima koji borave u mjestu studiranja, a imaju prebivalište na području druge županije (temeljem osobne iskaznice i prijave boravišta). Razina prava 2,5 pripada studentima koji su ostvarili pravo na smještaju studentske domove, studentima izrazito slabog imovinskog stanja, kao i studentima vrhunskim sportašima. Potpora Ministarstva za pokriće dijela troškova prehrane studenata za meni obrok i sva pojedinačna jela koja su sastavnice meni obroka iznosi 71,24%, cijene, a razliku do pune cijene snosi student pri korištenju usluge. Za ostala jela i druge prehrambene proizvode koji nisu sastavnice meni potpora iznosi 50% cijene.

Uz ove subvencije smještaja i prehrane, da bi financirali troškove života i studiranja, redovni ali i izvanredni studenti koji nisu u radnom odnosu imaju pravo na rad preko studentskog servisa za što je minimalna zajamčena neto satnica od 29,30 kn, uvećana za 50% za rad nedjeljom i blagdanom te noćni rad. Usporedbe radi, 2019. je minimalna zajamčena studentska satnica bila 23,44 neto, 2020. godine 25,39 kn, a 2021. godine 26,56 kn. Prije donošenja Zakona o obavljanju studentskih proslova nije bila propisna minimalna cijena sata rada studenata pa su studenti, ovisno o tržišnim uvjetima rada, u nerazvijenijim dijelovima država radili i za 15-18 kuna po satu.a potrebe financiranja studentskih aktivnosti i projekata studenti Sveučilišta u Osijeku imaju mogućnosti prijavljivati svoje aktivnosti i projekte na tri godišnja natječaja za financiranje, jedan koji provodi Studentski zbor Sveučilišta u Osijeku te dva koja provodi Studentski centar u Osijeku. Studenti imaju mogućnosti dobiti i stipendiju koja im može pomoći u pokrivanju troškova života i studiranja, a stipendije se dodjeljuju iz privatnih i javnih izvora, većinom u iznosima od 800 do 1000 kuna mjesečno, a koje dodjeljuju jedinice lokalne i regionalne samouprave (općine, gradovi i županije) najčešće za uspjeh pri studiranju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja za studente slabijeg socioekonomskog statusa i studente koji studiraju u STEM (znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika) području znanosti te Sveučilište u Osijeku za uspjeh u studiranju, za ranjive i ugrožene skupine, studente s invaliditetom te studente sportaše.

Kako bi raznim stipendijama, subvencijama i pravima pokrili što više troškova studentskog života, općine, gradovi i županije subvencioniraju i troškove prijevoza studenata do mjesta studiranja, ovisno o mogućnostima odnosno visini osiguranih sredstava, a redoviti studenti imaju pravo i na besplatno zdravstveno osiguranje u Republici Hrvatskoj.

Na Odjelu za fiziku održane Zimske škole fizike za osnovnoškolce i srednjoškolce

Na Odjelu za fiziku Sveučilišta u Osijeku svake godine tijekom veljače i ožujka tradicionalno se održavaju Zimske škole fizike za učenike osnovnih i srednjih škola. Zimska škola za osnovnoškolce ove je godine održana 18. put i time je i službeno stekla punoljetnost, dok je ona za srednjoškolce nešto "mlađa" i održana je 13. put. Kao i svake godine, na školama je sudjelovalo više od stotinu učenika i pedesetak učitelja, međutim zbog važećih epidemioloških mjera, one su se održale u online formatu radionica. Ovoga puta učenici su bili ti koji su postavljali hipoteze, tražili načine kako ih provjeriti te u tu svrhu osmislili pokuse kojima su prikazali zanimljive fizikalne pojave. Cijeli su proces snimili i prezentirali u obliku videoradova koji ostaju kao trajna vrijednost i moguće ih je pregledati na YouTube kanalu Odjela za fiziku.

Zimska škola fizike za osnovce započela je interaktivnim izlaganjem dr. sc. Saša Cecija s Instituta Ruđer Bošković iz Zagreba na temu Ne može nastati, ne može nestati, a nekud ide!?, nastavljena kratkim kulturno-umjetničkim programom OŠ I. Kukuljevića, Belišće, te izvođenjem videoistraživačkih radova učenika koji su se pozabavili temom optike (navodimo i mentore učenika koji su sudjelovali u izradi videa):

Mala škola optičkih instrumenata: T. Jukić, prof., J. Alilović, prof., I. Zakanji, prof., M. Špiranec, prof., T. Paris, prof. S. Hardi, prof.
Totalna refleksija, M. Kušić, prof.
Optika i film, I. Ljevnaić, prof.
Optičke iluzije, D. Markić, prof. i M. Stojanović, prof.

Studenti Odjela za fiziku također su se uključili videom Što sve skriva svjetlost, a primjer dobre prakse učiteljima je dala Dobrila Hemetek, prof., sa zanimljivim pristupom i pokusima prikazanima u videu Što to svjetlost može.

Zimska škola fizike za srednjoškolce započela je razgovorom s dr. sc. Sašom Cecijem i odgovaranjem na brojna maštovita učenička pitanja pa su tako imali priliku pitati, a i doznati činjenice o kvantnoj gravitaciji, crnim rupama i mnogim drugim egzotičnim problemima fizike. Potom su uslijedile videoprezentacije učeničkih radova (navodimo i mentore učenika koji su sudjelovali u izradi videa):

Jednostavno njihalo - Mirta Lulić, prof.
Kosi hitac - Snježana Švelec, prof.
Amperova sila - Andrej Mijaćank, prof.
Inercija - Mario Vučković, prof. i Goran Hajnal, prof.
Uzgon - Mirela Macelaru, prof.
Pločasti kondenzator - Spomenka Hardi, prof.
Centripetalna sila - eljka Gligorić, prof. i Loneta Plečko, prof.
Viskoznost - Snježana Novaković, prof.

Završetak obiju škola obilježili su okrugli stolovi za nastavnike gdje je istaknuta važnost aktivnog sudjelovanja učenika u pokusima iz fizike ne samo na nastavnom satu nego i svim drugim prilikama koje se učenicima pružaju, a svojim videima pokazali su da je takvih prilika mnoštvo. Odjel za fiziku također tijekom svojih redovitih popularizacijskih aktivnosti stavlja učenike u središte istraživačkog procesa, a osim što time učenici najviše nauče, pritom se i dobro zabave. Velika vrijednost ovogodišnjih i prošlogodišnjih online izdanja Zimskih škola nastala je zbirka učeničkih videa koja ostaje dostupna nastavnicima i učenicima u bilo kojem trenutku. Unatoč tomu, svi se sudionici nadaju da će se buduće Zimske (ili možda jesenske ili ljetne) škole fizike ponovno održati uživo - čemu se nadaju i nastavnici Odjela za fiziku koji uvijek s radošću dočekuju sadašnje školarce i moguće buduće studente Odjela.

Projekt Učimo kroz igru

Marina SKENDER

U knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića u Zagrebu potpisani su ugovori o provedbi projekata za poziv "Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za popularizaciju STEM-a". Ugovoreni projekti vrijedni su više od 20 milijuna kuna, a sufinancirani su iz Europskog socijalnog fonda te iz Državnog proračuna na poziciji Ureda za udruge. Ugovor za projekt pod nazivom Učimo kroz igru, vrijednosti 1.709.968,59 kuna, uime nositelja projekta udruge Igra znanja potpisala je predsjednica udruge Ida Srdić. Osim nositelja, kao partneri na projektu sudjeluju Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Grafički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska zajednica tehničke kulture, Jadranska aero-svemirska asocijacija, Visoko učilište Algebra i MIPRO.

U okviru toga projekta na FERIT-u će biti postavljena gaming postaja za učenje o Svemiru i svemirskoj tehnologiji za studente i građanstvo te će skupina od petero studenata sudjelovati na nizu radionica. Prve dvije radionice održat će se u Zagrebu tijekom ljetnog semestra tekuće akademske godine, Promicanje nediskriminacije, 25. - 27. ožujka 2022., u kojoj će se osobitu pozornost posvetiti diskriminaciji u digitalnom okruženju te s obzirom na trenutačno važeće zakone u Republici Hrvatskoj, te radionica Izrada scenarija i tehničke specifikacije za digitalnu igru, 8. - 10. travnja 2022.

Održana završna konferencija projekta „Primjena Hrvatskog kvalifikacijskog okvira za sveučilišne studijske programe u području elektrotehnike – HKO-ELE"

Danijel TOPIĆ

U petak, 11. ožujka 2022. u Osijeku održana je završna konferencija projekta „Primjena Hrvatskog kvalifikacijskog okvira za sveučilišne studijske programe u području elektrotehnike - HKO-ELE". Nositelj je projekta Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek, dok su projektni partneri Fakultet elektrotehnike i računarstva Zagreb, Tehnički fakultet Rijeka, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Split, Sveučilište u Dubrovniku, Hrvatska komora inženjera elektrotehnike, Hrvatska udruga poslodavca i Društvo za oblikovanje održivog razvoja.

Ukupna vrijednost projekta iznosi 3.911.805,70 kuna, a u potpunosti je financiran iz Europskog socijalnog fonda kroz poziv „Provedba HKO-a na razini visokog obrazovanja". Konferenciju je pozdravnim govorom otvorio dekan FERIT-a prof. dr. sc. Tomislav Matić, a nakon njega sudionicima su se obratili također dekan FER-a prof. dr. sc. Gordan Gledec, dekan FESB-a prof. dr. sc. Srdjan Podrug i prof. dr. sc. Duško Pavletić, dekan RITEH-a, te istaknuli važnost projekta u razvoju visokog obrazovanja u području elektrotehnike. Važnost projekta u svojim pozdravnim govorima istaknuli su i zamjenica gradonačelnika grada Osijeka Jasenka Crnković, dožupan Osječko-baranjske županije Josip Miletić, Juraj Bilić, zamjenik ravnatelja, Mirjana Gospić, pomoćnica v. d. ravnateljice AZVO-a te prof. dr. sc. Loretana Farkaš, prorektorica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Nakon uvodnih riječi i pozdravnih govora izv. prof. dr. sc. Danijel Topić, voditelj projekta, predstavio je glavne rezultate projekta. U okviru projekta razvijena su četiri prijedloga standarda zanimanja, tri prijedloga standarda kvalifikacija te je unaprijeđeno 14 studijskih programa na pet visokoobrazovnih institucija. U cilju daljnjeg unaprjeđenja kvalitete visokog obrazovanja u okviru projekta izrađene su i Smjernice za verifikaciju alokacije ECTS bodova, Programsko rješenje za provedbu verifikacije alokacije ECTS bodova u skladu sa smjernicama, Metodologija za praćenje zapošljivosti diplomiranih studenata te su unaprijeđeni informacijski sustavi na partnerskim institucijama. Projektom su unaprijeđene i nastavničke kompetencije kroz stručno usavršavanje zaposlenika visokoobrazovnih ustanova u području elektrotehnike, uključujući informacijsku i komunikacijsku tehnologiju za primjenu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira.

Konferencija je završena predavanjem gospođe Ane Fresl, direktorice tvrtke Projekt jednako razvoj d. o. o., pod nazivom „Razvoj studijskih programa i modernizacija nastave sukladno potrebama tržišta rada - planiranje novih projekata" kroz koje su prezentirane nove prilike za financiranje projekta koji će doprinijeti unaprjeđenju postojećih, ali i kreiranju novih studijskih programa u skladu s potrebama tržišta rada.

KINEZIOLOŠKI FAKULTET OSIJEK

ODRŽANA TERENSKA NASTAVA U KRANJSKOJ GORI I ORAHOVICI

Lana ŠUSTER

U okviru izbornoga kolegija Skijanje na preddiplomskom sveučilišnom studiju Kineziologije i izbornoga kolegija Zimski sportovi na diplomskom sveučilišnom studiju Kineziološka edukacija studenti su po prvi put imali priliku odraditi terensku nastavu na skijalištu u Kranjskoj Gori pod budnim okom doc. dr. sc. Danijele Kune, doc dr. sc. Ivice Franjka i vanjskog suradnika Darka Dumančića, višeg predavača. Terenska se nastava odvijala od 30. siječnja do 11. veljače 2022. godine, a hrabrost, snažna volja i ljubav prema sportu zajednički je usmjerila ukupno 46 studenata na snježne padine. Dinamična terenska nastava obuhvaćala je guste rasporede za dvije skupine studenata. Nakon šest dana usvajanja i usavršavanja specifičnih skijaških znanja te uspješno položenog praktičnog dijela nastave, zadovoljni i ispunjeni pozitivnim iskustvom studenti su imali i priliku doživjeti nadahnjujuća predavanja koja je za obje skupine održao gost predavač prof. dr. sc. Boris Neljak. Profesor je studentima tumačio važnost i specifičnost u usvajanju i podučavanju novih motoričkih znanja, ali isto tako i red smijeha i ugodnog druženja. Snimanjem i pregledavanjem videozapisa skijaških izvedbi uz komentiranje i upute za korekciju omogućena je viša razina kvalitete nastave.

"O terenskoj nastavi iz kolegija Skijanje imam samo riječi hvale. Posebnu bih zahvalu htio uputiti našim profesorima koji su svojim predanim, marljivim, stručnim i profesionalnim pristupom usmjeravali i podučavali sve studente. Uvijek su bili visokomotivirani i vedrog duha tijekom provedbe nastave što za mene osobno ima veliku važnost. Sama lokacija smještaja, odabira skijaških staza usmjerena je za obuku nas studenata, bili mi početnici ili napredni skijaši. Nadam se da će Kranjska Gora biti naša baza, baza Kineziološkog fakulteta Osijek i da će sve buduće generacije moći osjetiti i doživjeti iskustvo koje smo i mi doživjeli." (Mateo Paulović, student i predsjednik Studentskoga zbora Kineziološkoga fakulteta Osijek)

Terenska nastava iz kolegija Plivanje i poduka neplivača te Kineziološka metodika 2 pod vodstvom doc. dr. sc. Tihomira Rastovskog i predavača Jurice Lovrinčevića, mag. cin. održala se u Orahovici u Školi prirode - Centar za edukaciju, "Merkur". Autobusom je 28. veljače 2022. godine pristiglo 43 studenata i odmah krenulo organiziranim dnevnim hodogramima u prikupljanje znanja za kvalitetnu provedbu izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti. Studenti 1. godine diplomskoga sveučilišnoga studija Kineziologija bili su u potpunosti uključeni u rad škole prirode gdje su imali priliku raditi s djecom četvrtih razreda osnovne škole, a iskustvo su prikupili programiranjem, planiranjem i realiziranjem aktivnosti. Također su naučili kako provoditi izvannastavne i izvanškolske aktivnosti te ostale sadržaje škole u prirodi. Predavanjem Značenje tjelesnog i zdravstvenog područja u sustavu odgoja i obrazovanja (izvannastavne i izvanškolske aktivnosti) iz kolegija Kineziološka metodika 2 uz svakodnevnu jutarnju tjelovježbu, animaciju djece i poduku neplivača te ostalim sadržajima u korelaciji s drugim predmetima studenti stječu sva potrebna znanja za samostalno provođenje izleta, tura i pohoda kao jednog od organizacijskih oblika rada u tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi. U suradnji s Crvenim križem Osijek "Slučajni spasilac" održano je i predavanje Metode i načini pomaganja unesrećenom na kupalištima u slobodnim vodenim prostorima. Studenti su nakon predavanja i vježbi mogli primijeniti svoja znanja te samostalno provoditi obuku neplivača i plivača. Svaka dva tjedna studenti odlaze odraditi terensku nastavu u Orahovicu, a u svakom odlasku ostaje po četiri studenta gdje se usavršavaju i stječu potrebna znanja. U prvoj su turi ostali Mateo Paulović, Mauro Nemčanin, Luka Opšić i Barbara Ribić, a po završetku ostaje još jedan zadatak u obliku seminarskog rada.

"Moram priznati da je ova terenska nastava i obrazovnog i odgojnog tipa, ali i da uvelike jača odnose među nama studentima. Htjela bih pohvaliti profesore Dražena Rastovskog i Juricu Lovrinčevića koji su osmislili plan i program terenske nastave, od velikog broja metodičkih vježbi, odnosno kako naučiti neplivače da plivaju pa sve do zanimljivih štafetnih igara.

Također bih htjela napomenuti predavanje, odnosno seminar koji smo poslušali pod nazivom "Slučajni spasilac" u okviru projekta Crvenog križa. Riječ je o sigurnosti na vodi i sprječavaju utapanja. Smatram da su takvi seminari nama kineziolozima vrlo važni jer danas sutra u poslu se možemo suočiti s raznim situacijama, stoga bi valjalo da znamo spriječiti nesretne događaje (Rita Šolaja, studentica 1. godine diplomskoga sveučilišnoga studija Kineziologija).

Po završetku terenske nastave skijanja i plivanja te nakon uspješno položenih teorijskih ispita, studenti su dokazali kako se jedino uz upornost, rad i znanje može uspješno stići do cilja. Kineziološki fakultet Osijek iznimno je ponosan na svoje studente jer su besprijekorno kvalitetno i korektno odradili terensku nastavu te predstavljali Fakultet u najboljem mogućem svjetlu.

ZNANJEM I LJUBAVLJU DO VALENTINOVSKE ČAROLIJE NA PTF-u

Stela JOKIĆ

Za zdrav i njegovan izgled, osim pravilne prehrane, tjelesne aktivnosti, higijene te izbjegavanja stresa ključni su i kozmetički proizvodi s prirodnim sastojcima. Glavna je prednost prirodne kozmetike njezin sastav. Uobičajeni kozmetički proizvodi sadrže umjetne sastojke, neprirodne mirise i dodatke, a često i štetne kemijske spojeve koji mogu biti opasni za naše zdravlje. Odabirom prirodnih sirovina podižemo razinu ekološke svijesti pojedinca, podupiremo razvoj ekološke poljoprivrede, rad malih poduzetnika i čuvamo prirodu. Na taj način neposredno se zalažemo za čišći i zdraviji okoliš, smanjujući onečišćenje vode, zraka i tla štetnim kemikalijama.

S obzirom na gore navedeno, i Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek (PTFOS) okrenuo se u smjeru razvoja prirodne kozmetike s naglaskom na istraživanja upravo u segmentu dobivanja kvalitetnih prirodnih sastojaka koji ulaze u sastav kozmetičkih proizvoda tipa eteričnih ulja, biljnih ulja, biljnih ekstrakata i dr. PTFOS se može pohvaliti mnoštvom uređaja pomoću kojih se dobivaju prirodni sastojci, poput uređaja za destilaciju vodenom parom koji se koristi u proizvodnji eteričnih ulja, zatim pužne preše u proizvodnji hladno prešanih ulja ili pak pilot-postrojenja za superkritičnu ekstrakciju gdje je pomoću inovativne zelene tehnologije moguće dobiti biljne CO2 ekstrakte poput ružmarina koji se vrlo često upravo koristi u prirodnoj kozmetici. Tako npr. CO2 ekstrakt ružmarina topiv u ulju spriječit će "kvarenje" ulja, odnosno spriječit će ulja da ne užegnu. Njegovim dodatkom postižu se brojne prednosti za kozmetičke proizvode, prvenstveno zbog antioksidacijskog djelovanja, ali i protuupalnih i antimikrobnih svojstava. Naravno, osim ružmarina na postrojenju se mogu dobiti brojni CO2 ekstrakti određenog sastava i djelovanja. Biljni ekstrakti godinama predstavljaju neiscrpan izvor čudotvornih sastojaka za farmaceutsku, prehrambenu i kozmetičku industriju.

PTFOS vrlo često organizira različite aktivnosti popularizacije znanosti pa je ove godine odlučio organizirati "Roza Valentinovo" sa studenticama upravo kako bi se prisjetile one djevojčice u sebi kojoj su roza boja, zanimljivi proizvodi i mirisi bili najdraži dio djetinjstva. Odrastanjem, uz sve obveze koje dolaze uz to, nekako zaboravljamo na tu "djevojčicu" i uživanje u malim stvarima. S tim na umu, na radionici za Valentinovo gdje su se pripremali brojni kozmetički proizvodi studenti su uživali u mirisima i učinku na kožu i kosu koje nam ti proizvodi ostavljaju. Stoga je vrijedna valentinovska ekipa u čudotvornom laboratoriju biljne kozmetike napravila balzame za usne, šumeće kuglice za kupanje, magični serum za kosu, protustresni roll-on parfem, kruti dezodorans, pilinge i maslac za tijelo, čarobne sapune. Koncept ljepote i kozmetike drevan je koliko i čovječanstvo i civilizacija. U prošlosti su se koristili samo oni sastojci koji su bili pristupačni, a nalazili su se upravo u biljkama. Stoga se i na PTFOS-u sve više okrećemo prirodnoj biljnoj kozmetici. Upravo u takvoj kozmetici iz prošlosti leži budućnost. Prirodni sastojci osigurat će našem licu vitalnost, našim zubima sjaj i svježinu, našoj kosi prirodan sjaj i regeneraciju, a našoj koži njegu kakva joj je potrebna.

ERASMUS studenti na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek

Mirna HABUDA-STANIĆ

U ljetnom semestru prošle akademske godine po prvi je put na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek u cijelosti izvođena cjelosemestralna nastava na engleskom jeziku. Naime, na PTFOS-u je tada boravila skupina studenata s Visoke škole u Angersu iz Francuske koji su višedisciplinarnu nastavu pohađali kroz odabrane kolegije na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek, Građevinskom i arhitektonskom fakultetu Osijek i Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Tako su budući inženjeri zaštite okoliša i upravljanja rizikom Stephan Venite, Mélanie Vincendeau, Clément Lahote, Alexandre Le Brun, Sofiya Ginkovskiy i Thomas Marquet na Ekonomskom fakultetu u Osijeku pohađali kolegije vezane za poduzetničke strategije i upravljanje ljudskim potencijalima, na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu Osijek kolegije vezane uz ekonomiju i upravljanje kvalitetom, dok su na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek odabrali kolegije Ekologija i Tehnologija vode i obrada otpadnih voda kojima je nositeljica prof. dr. sc. Mirna Habuda-Stanić. Uz izvođenje predavanja na engleskom jeziku, za gostujuće ERASMUS studente, profesorica Habuda-Stanić i suradnica na predmetima doc. dr. sc. Marija Stjepanović organizirale su i laboratorijske vježbe iz navedenih kolegija na kojima su francuski studenti stekli teorijska i praktična znanja o konvencionalnim i suvremenim metodama obrade voda te o gorućim temama zaštite okoliša kao što su klimatske promjene, onečišćenje okoliša, utjecaj rasta populacije na okolišne resurse i slično.

Tom prilikom gostujući su francuski studenti izjavili: "Iznimno smo zadovoljni izvođenjem nastave na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek, a posebno nas je radovala mogućnost redovitog pohađanja laboratorijskih vježbi te druženje s drugim studentima što nam je posebice nedostajalo tijekom prethodne akademske godine, najvećim dijelom izvedene u online obliku."

Francuski su studenti također bili složni glede pozitivnih utisaka koje su grad Osijek i njegovi stanovnici ostavili na njih: "Grad Osijek lijepo je mjesto za studiranje, a ljudi su vrlo gostoljubivi i jako dragi. Nažalost, zbog cijele situacije oko pandemije COVID-19, nismo u potpunosti uživali u svim prednostima i ljepotama koje pruža studentski život, ali zahvaljujući mreži ERASMUS Students Network, upoznali smo i druge studente koji su putem ERASMUS programa studirali na Sveučilištu u Osijeku. Također smo sklopili i mnogobrojna prijateljstva s osječkim studentima što nam je omogućilo bolje upoznavanje običaja, osječkih ljepota, ali i specifičnosti vezanih uz Hrvatsku i Slavoniju i Baranju. Iz Osijeka u Francusku nosimo samo lijepe uspomene i iskustva te se nadamo da ćemo se jednog dana ponovno vratiti u Osijek!"

Prvih deset ciklusa Otvorenog četvrtka

OTVORENI ČETVRTAK

Luka PEJIĆ, Domagoj KOSTANJEVAC

Sada već dalekog travnja 2013. započeo je prvi ciklus Otvorenog četvrtka. I tako već devet godina posljednji četvrtak u mjesecu u 18 sati u prostoriji 54 na Filozofskom fakultetu Osijek građani Osijeka i šire imaju priliku čuti nešto više o različitim društveno-humanističkim temama, a ponekad i o temama iz tehničkih i biomedicinskih znanosti. Otvoreni se četvrtak u međuvremenu digitalizirao, stoga više nije potrebno biti fizički prisutan u fakultetskoj učionici, već je događanja moguće pratiti i preko YouTubea. Naravno, kako nema života izvan društvenih mreža, tako je i Otvoreni četvrtak već neko vrijeme prisutan na Facebooku i Instagramu. Osim toga, u cilju poticanja živih rasprava o aktualnim i društveno relevantnim temama, uvedene su i tribine. Važno je istaknuti da ni pandemija nije spriječila održavanje Otvorenog četvrtka, stoga je veći dio programa 9. ciklusa uspješno održan preko Zooma.

Idejni je začetnik Otvorenog četvrtka prof. dr. sc. Milovan Tatarin, a voditeljica prvih četiriju ciklusa bila je izv. prof. dr. sc. Ljubica Matek. Nakon nje voditeljsku su palicu preuzele doc. dr. sc. Stephanie Jug, doc. dr. sc. Jasna Poljak Rehlicki i student Luka Vrbanić. Od devetog ciklusa voditelji su postali dr. sc. Luka Pejić i Domagoj Kostanjevac te studentica Petra Pekarić. Svaki ciklus tog projekta nastoji ponuditi nešto novo, ne zaboravljajući pritom na premisu o nužnosti popularizacije znanosti osmišljenu prije desetak godina.

U prvih deset ciklusa obrađene su različite teme, a ovdje nabrajamo samo neke: retorička analiza uvredljivih izraza u Saboru, cyberbullying, američki mit o ratu, mentalno zdravlje, povijest marginalnih društvenih skupina, mozak i ličnost, obvezno cijepljenje i njegovi protivnici, holivudska kinematografija 1970-ih, navijačka supkultura i huliganizam, reforma obrazovanja, izazovi urbanističkog razvoja Osijeka, povijest jugoslavenske diplomacije itd.

Dakako, održavanje Otvorenog četvrtka omogućuje Filozofski fakultet koji organizacijski, prostorno i financijski podržava cijeli projekt. Također, realizacija bi bila nezamisliva bez izvrsno pripremljenih predavača koji uvijek nastoje što kvalitetnije predstaviti rezultate svojih istraživanja zainteresiranoj publici koja aktivno sudjeluje u raspravi. Važni su i mediji koji redovito izvještavaju o Otvorenom četvrtku.

Nastavlja li Otvoreni četvrtak dalje? Naravno, kao i do sada, nakon privođenja aktualnog ciklusa kraju uslijedit će novi programi s temama vrijednima istraživanja i rasprave.

Završna konferencija HKO projekta Inoviranje programa učiteljskih i odgojiteljskih studija primjenom HKO-a (Inputs)

Emina BERBIĆ KOLAR

Dana 14. ožujka 2022. održana je završna konferencija HKO projekta Inoviranje programa učiteljskih i odgojiteljskih studija primjenom HKO-a (Inputs). Nositelj projekta bio je Učiteljski fakultet iz Zagreba, a partneri su bili: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Osijek; Učiteljski fakultet, Rijeka; Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Pula; Filozofski fakultet, Split i Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja, Zadar. Projekt je trajao tri godine, od 22. ožujka 2019. do 16. ožujka 2022. Vrijednost projekta iznosila je 3.550.324,85 kuna. Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Projektom su realizirani sljedeći rezultati:

- razvijen prijedlog standarda zanimanja: učitelj primarnog obrazovanja u skladu s HKO-om
- unaprijeđeni studijski programi: preddiplomski sveučilišni studij Ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja, diplomski sveučilišni studij Ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja, integrirani preddiplomski i diplomski Učiteljski studij
- razvijen program cjeloživotnoga obrazovanja: ravnatelj odgojno-obrazovnih ustanova
- edukacija zaposlenika u svrhu unaprjeđivanja postupaka osiguranja kvalitete visokog obrazovanja.
- edukacija nastavnika u svrhu unaprjeđivanja nastavne djelatnosti u visokom obrazovanju.

Očekivani rezultati projekta usklađeni su s ključnim i strateškim dokumentima Republike Hrvatske i Europske unije. Projektom se izravno doprinosi ostvarivanju ciljeva Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.). Završnom konferencijom dan je pregled svih aktivnosti odrađenih u posljednje tri godine.

BAŠTINSKE ATRAKCIJE EKONOMSKOGA FAKULTETA U OSIJEKU

Jasna HORVAT

Ekonomski fakultet u Osijeku posljednje desetljeće ulaže napore u otkrivanje vlastite baštinske atraktivnosti te ju usmjerava u brendiranje vlastitoga identiteta. Srodni postupci ustanovljeni su na visokoobrazovnim ustanovama dugih tradicija kakvima se mogu podičiti sveučilišta u Bolonji, Dublinu, Heidelbergu, Oxfordu ili Sorbona u Parizu. Baštinske vrijednosti visokoobrazovnih ustanova dodatno obrazuju studente i suradnike jer podučavaju o manje poznatim akademskim normama, povijesti ustanove kao i o znanstvenim postupcima ključnim za razvoj visokoobrazovne ustanove.

Od dekana Borisa Crnkovića doznajemo da su u siječnju 2022. baštinske atrakcije Ekonomskoga fakulteta u Osijeku imale više službenih vođenja među kojima se izdvaja virtualni posjet 700 nastavnika fizike, kemije i biologije u okviru Državnog stručnog skupa, dolazak učenika osmih razreda O. Š. Franje Krežme, vođenih učiteljicom Jasminom Rašković, studenata Filozofskog fakulteta, vođenih prof. dr. sc. Milicom Lukić, te doktorskih studenata studijskih smjerova Europski studiji te Kultura i umjetnost.

Baštinske atrakcije Ekonomskoga fakulteta u Osijeku mogu se razdvojiti u tri tematske cjeline: Vodikova ekonomija, Osječki nobelovci i znanstvenici te Glagoljica kao baštinsko pismo koje će se uskoro naći i na hrvatskim eurokovanicama.

Nova energetska koncepcija Europske unije bila je povod za virtualni posjet 700 nastavnika fizike kemije i biologije upriličen 4. siječnja 2022. godine u okviru Državnog stručnog skupa vođenog pod temom: Koncept prijenosa energije u ekosustavima u skladu s kurikulumima biologije, fizike i prirode. Ekonomski fakultet u Osijeku izdvojio se zbog posvećenosti vodikovoj ekonomiji kao ekonomiji budućnosti i nedavno postavljene Ljudske sunčane ure kojom podsjeća na ulogu sunca i drugih obnovljivih izvora energije. Izlaganje Vodikovo energetsko carstvo profesorice Jasna Horvat i Josipa Mijoč na navedenom Državnom stručnom skupu održale su putem Zoom poveznice, a sudionici skupa doznali su kako Ekonomski fakultet osim Ljudske sunčane ure vodikovu ekonomiju promiče Vodikovom nagradom. Time je pokazano da društvene znanosti predvode u promišljanju o vodiku kao o energetskoj budućnosti te promišljaju i analiziraju procese koji će voditi njegovu uvođenju u energetske sustave. Vodikova nagrada kojom Ekonomski fakultet u Osijeku promiče energetsku ulogu vodika tradicionalno se dodjeljuje jedanput godišnje na Kreativnoj riznici – popularizacijskom simpoziju kreativne industrije, a njome se nagrađuju najuspješniji izlagači te natjecatelji međunarodnog Milenijskog natjecanja iz kreativne industrije.

Aula znanosti i Aula glagoljice, postavljene 2015. godine, konceptualno su osmišljeni prostori Ekonomskoga fakulteta u Osijeku koji svakim danom privlače sve veći broj posjetitelja. Aula znanosti informira o trima znanstvenicima koji su svojim formativnim godinama vezani uz Osijek. Riječ je o dvojici nobelovaca – Lavoslavu Ružički i Vladimiru Prelogu te o utemeljitelju današnje HAZU – Josipu Jurju Strossmayeru. Životopisi znanstvenih uglednika postavljeni su uz njihove portrete na hrvatskom i na engleskom jeziku, a nastavne dvorane počasno su nazvane njihovim imenima.

Aula glagoljice prostor je namijenjen velikim, svečanim događanjima te ujedno i prostor u kojem studenti provode slobodno vrijeme između nastavnih obveza. Aula glagoljice postavljena je godinu dana nakon što je 2014. godine umijeće čitanja, pisanja i tiskanja glagoljice proglašeno nematerijalnom kulturnom baštinom Republike Hrvatske, a obuhvaća osam murala oslikanih meandriranom glagoljicom. U turističkim vođenjima Aulom glagoljice posebno se ističe mural Alkar na kojem se nalazi QR kod za očitavanje filma o nastanku Aule glagoljice te istoimeni glagoljski znakovi koji su s mrežne stranice Ekonomskoga fakulteta u Osijeku mogu preuzimati na računala. Uoči pandemije COVID-19 na mrežnim stranicama Ekonomskoga fakulteta u Osijeku postavljene su poveznice za virtualno obilaženje Aule glagoljice, a u mrežnoj tražilici pri upisivanju pojma "aula glagoljice" dobiva se 21 400 mrežnih poveznica.

Smješten u osječkoj secesijskoj jezgri, Ekonomski fakultet u Osijeku koncem 2021. godine postavio je i mural Oružničke vojarne u svojem Sunčanome kabinetu. Muralu Oružničke vojarne moguće je pristupiti iz Gundulićeve ulice čime je Ekonomski fakultet u Osijeku omogućio posjetiteljima grada Osijeka dobiti uvid u pročelje Fakulteta s početka 20. stoljeća te ponijeti fotografiju kojom se posjetitelji povezuju s vremenom minulim prije više od stotinu godina.

Povjesničar Tvrtko Jakovina održao predavanje na osječkom Filozofskom fakultetu

Luka PEJIĆ

Povjesničar dr. sc. Tvrtko Jakovina, redoviti profesor s Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u sklopu 10. ciklusa Otvorenog četvrtka 10. veljače 2022. održao je predavanje "Uspješna ili neuspješna? Povijest jugoslavenske diplomacije". Dvosatnom događanju na Filozofskom fakultetu u Osijeku nazočilo je pedesetak posjetitelja koji su nakon predavanja uputili mnogo zanimljivih pitanja profesoru Jakovini.

Među ostalim temama, predavač se osvrnuo na geopolitički hladnoratovski kontekst te međunarodnu poziciju Jugoslavije nakon Drugog svjetskog rata. Prof. dr. sc. Jakovina obrazložio je složenost sovjetsko-jugoslavenskih odnosa imajući u vidu niz prekretnica, poput donošenja Rezolucije Informbiroa (1948.), Staljinove smrti (1953.), početaka Hruščovljeve politike destaljinizacije (1956.) itd. Riječi je bilo i o promjenjivim odnosima između Jugoslavije i zapadnoeuropskih zemalja te SAD-a u drugoj polovici 20. stoljeća. Naime nakon jugoslavenskog sukoba sa Staljinovim SSSR-om zapadni su promatrači stanje u Jugoslaviji opisivali kao "briljantno fluidnu situaciju", odnosno jasan pokazatelj uzdrmanosti mita o "nepokolebljivoj komunističkoj lojalnosti" unutar istočnog lagera. Dio predavanja posvećen je povijesti Pokreta nesvrstanih te ulozi Josipa Broza Tita u njegovu stvaranju i djelovanju. Točnije, u pitanju je razdoblje od sastanka na Brijunima (1956.) – na kojemu su, uz Tita, sudjelovali indijski premijer Jawaharlal Nehru i egipatski predsjednik Gamal Abdel Naser – do samita u Havani (1979.) kada je sukob između radikalnih socijalističkih država predvođenih Kubom (koja je zastupala načelo tzv. strateške rezerve i oslanjanja na Sovjetski Savez) i pragmatične jugoslavenske diplomacije postao još izraženiji. Prof. dr. sc. Jakovina predstavio je ključne ideje navedenog pokreta čije su izvorne politike bile utemeljene u odbijanju blokovske podjele, zamislima o mirnoj koegzistenciji te dekolonizacijskim ambicijama.

Kao iduće događanje u programu aktualnog ciklusa Otvorenog četvrtka slijedi tribina "Rod i rodne politike u Republici Hrvatskoj", najavljena za 10. ožujka.

Pozvano predavanje izv. prof. dr. sc. Gorana Bašića Inclusive Educational Spaces and Social Pedagogical Recognition

Maja BRUST NEMET

Dana 12. ožujka 2022. godine izv. prof. dr. sc. Goran Bašić održao je pozvano predavanje Inkluzivni obrazovni prostori i socijalno-pedagoško priznanje/Inclusive Educational Spaces and Social Pedagogical Recognitionza doktorande i nastavnike na doktorskom studiju Obrazovne znanosti i perspektive obrazovanja Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Potaknuo je sudionike predavanja na promišljanje o vlastitim ulogama u sukreiranju inkluzivnog ozračja u odgojno-obrazovnim ustanovama. Tijekom predavanja profesor Bašić naglasio je da je socijalno-pedagoško priznanje moguće ako se rodni, vjerski, pedagoški i drugi identiteti učenika, učitelja i ravnatelja sukreiraju tijekom međuljudskih interakcija u različitim situacijama. Nužno je stalno promišljati i poboljšavati odgojno-obrazovnu praksu naglašavajući kvalitetu rada i uvažavajući rezultate znanstvenih istraživanja, dok je zadatak odgojno-obrazovne ustanove kreirati inkluzivno ozračje te razvijati empatičan odnos i promišljen dijalog utemeljen na demokratskim načelima.

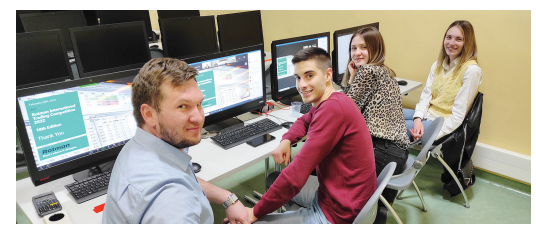
Izvanredni profesor sociologije i viši predavač pedagogije Goran Bašić radi na Odjelu za pedagogiju i učenje Fakulteta za društvene znanosti na Sveučilištu Linnaeus u Švedskoj.

Primarni je znanstveni interes profesora Bašića u području pedagogije, sociologije i socijalnog rada. Objavio je mnogo znanstvenih i stručnih radova te je sudjelovao u realizaciji mnogobrojnih nacionalnih i međunarodnih znanstvenih projekata kroz koje je ostvario suradnju s različitim institucijama. Posebna se važnost uočava u terenskim istraživanjima na području Bosne i Hercegovine.

Doktorirao je na temu Kada suradnja postane borba. Sociološka analiza projekta u švedskoj skrbi za mladež koja je utemeljena na etnografskom istraživanju, dok se većina znanstvenih radova zasniva na poslijeratnim temama te odgoju i skrbi djece i mladih.

EFOS-ovci uspješno sudjelovali na svjetskom natjecanju u trgovanju na financijskim tržištima

Domagoj SAJTER

Grupa studenata Ekonomskog fakulteta u Osijeku po prvi je put sudjelovala na tradicionalnom svjetskom natjecanju u trgovanju na financijskim tržištima naslovljenom "Rotman International Trading Competition". U prvoj fazi natjecanja na europskoj razini tim u sastavu Ivana Galić, Igor Pešut, Josip Karlo Petrović i Ema Srakić uspješno su se plasirali u drug krug. Pritom su im konkurencija bili timovi s uglednih sveučilišta poput Sveučilišta u Innsbrucku, Bečkog sveučilišta ekonomije i poslovne ekonomije, Karlova sveučilišta u Pragu, Sveučilišta Kraljice Mary u Londonu itd. Tako su kao tim stekli pravo sudjelovanja u natjecanju na svjetskoj razini, i to kao jedina ekipa iz Hrvatske i zemalja bližeg okruženja. Krajem veljače održan je i drugi, globalni krug natjecanja u organizaciji Sveučilišta u Torontu. U njemu su sudjelovali Igor Pešut, Josip Karlo Petrović, Karla Hornung i Ana Brisuda. Studenti su se natjecali potpuno samostalno te se podrška prof. Domagoja Sajtera i dr. Dražena Novakovića sastojala samo u organizaciji financijsko-tehničkih preduvjeta natjecanja. Samo nadmetanje sastojalo se od četiriju etapa; trgovanje volatilnošću korištenjem softvera MATLAB, upravljanje i trgovanje rizikom likvidnosti, trgovanje električnom energijom i algoritamsko trgovanje, te je trajalo oko četiri i pol sata. U konkurenciji od 53 tima sa sveučilišta iz cijeloga svijeta tim s EFOS-a završio je na respektabilnom 33. mjestu. Taj ih je rezultat plasirao u prve dvije trećine svih natjecatelja, ispred sudionika koji se već duži niz godina natječu i imaju ekstenzivne pripreme sa starijim kolegama, odnosno iznad vrlo renomiranih sveučilišta poput Trinity Collegea iz Dublina, Sveučilišta Columbia (SAD), Sveučilišta Carnegie Mellon, Sveučilišta u Illinoisu (Urbana Champaign, SAD), itd. Tako su studenti stekli vrijedna nova iskustva te su im se otvorile i neke nove potencijalne poslovne prilike. Natječaj za novi naraštaj natjecatelja već je raspisan te se očekuje prijava novih studenata, odnosno da je ovim, prvim sudjelovanjem pokrenuta inicijativa koja će s vremenom postati tradicija.

Europski dan logopedije

Ksenija ROMSTEIN

Ožujak je mjesec stručnjaka edukacijsko-rehabilitacijskog profila. Tako se 1. ožujka obilježava Dan edukacijskih rehabilitatora, a 6. ožujka Europski dan logopedije. Želeći uputiti na važnost navedenih struka i otvoriti javnu raspravu o važnosti primjereno organizirane socijalne podrške temeljene na suvremenim znanstvenim spoznajama, u okvirima profesionalnih zadaća i djelatnosti edukacijskih rehabilitatora i logopeda, Centar za rehabilitaciju Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u suorganizaciji s Hrvatskom komorom edukacijskih rehabilitatora i Hrvatskim logopedskim društvom - Slavonsko-baranjskom podružnicom održao je 11. ožujka 2022. godine online okrugli stol pod nazivom "Zaštita djece s teškoćama u razvoju od nestručnih pružatelja rehabilitacijskih usluga u Republici Hrvatskoj". Okupljanje je bilo prigoda upoznati se s kompetencijama, opisom poslova i djelokrugu rada logopeda i edukacijskih rehabilitatora te s pravima djece s posebnim osvrtom na prava djece s teškoćama u razvoju. Izlagači su bili cijenjeni znanstvenici i stručnjaci s područja pravnih znanosti, logopedije i edukacijske rehabilitacije. Tako je prof. dr. sc. Mira Lulić (Pravni fakultet Osijek) upoznala sudionike s međunarodnom perspektivom ljudskih prava djece s teškoćama u razvoju, izv. prof. dr. sc. Blanka Kačer i dr. sc. Ljiljana Širić (Pravni fakultet Split) govorile su o pravima djece pacijenata u Republici Hrvatskoj, prof. dr. sc. Draženka Blaži (Hrvatsko logopedsko društvo) potaknula je auditorij na promišljanje o logopediji i njezinim mogućnostima i granicama, dok je doc. dr. sc. Zlatko Bukvić (Hrvatska komora edukacijskih rehabilitatora) upoznao sudionike s kompetencijama i poslovima edukacijskog rehabilitatora. Nešto više od 300 sudionika različitih struka uključilo se u taj virtualni događaj. Uz studente Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti uključili su se studenti Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, odgojitelji, učitelji, pedagozi, radni terapeuti, logopedi, edukacijski rehabilitatori, psiholozi, predstavnici nevladinog sektora (udruge i privatni kabineti), roditelji, predstavnici lokalne i regionalne samouprave (predstavnici Grada Osijeka, Grada Vinkovaca, Grada Zagreba, Osječko-baranjske županije) te sveučilišni nastavnici s osječkog, zagrebačkog, riječkog i splitskog sveučilišta. Zanimljivo je reći da se okrugli stol pratio diljem Republike Hrvatske i iz izvan nje. Tako su se u njega uključili sudionici iz Iloka, Županje, Vukovara, Vinkovaca, Đakova, Osijeka, Belog Manastira, Našica, Slavonskog Broda, Nove Gradiške, Požege, Slatine, Virovitice, Kutine, Zagreba, Karlovca, Gospića, Rijeke, Splita, Dubrovnika, Metkovića, otoka Brača, Cresa i Krka te Bosne i Hercegovine, Srbije i Makedonije. Ovim putem organizatori - Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Osijek, Hrvatska komora edukacijskih rehabilitatora i Hrvatsko logopedsko društvo - Osječko-baranjska podružnica zahvaljuju svima na uključenju i doprinosu te pozivaju zainteresiranu javnost da prate strukovna društva i njihov rad. Više o edukacijskim rehabiltatorima i logopedima može se doznati na: https://hker.hr/o-nama i http://www.hld.hr/o-nama/.

Filozofski fakultet obilježava 130. rođendan Ive Andrića (1892. – 1975.) međunarodnim studentskim znanstveno-stručnim skupom

Marica LIOVIĆ

U prigodi obilježavanja 130. obljetnice rođenja Ive Andrića Odsjek za hrvatski jezik i književnost Filozofskoga fakulteta organizira 13. travnja 2022. studentski međunarodni znanstveno-stručni skup posvećen tome nobelovcu. U radu skupa, osim studenata diplomskih studija Hrvatskoga jezika i književnosti, sudjelovat će i studenti doktorskoga studija Književnost i kulturni identitet, studenti Fakulteta za crnogorski jezik i književnost s Cetinja (Crna Gora) te studentice Filološkoga fakulteta Sveučilišta Ivan Franko iz Lavova, Republika Ukrajina.

Otvoren probni pristup platformi Passport i izložba postera i predavanje „Hrvatsko-njemački jezični dodiri"

Siniša PETKOVIĆ

Tvrtka Euromonitor International omogućila je hrvatskoj znanstvenoj i akademskoj zajednici probni pristup na svoju platformu Passport. Platforma obuhvaća međunarodne statistike i podatke o globalnoj industriji i tržištu, privrednim kretanjima i ekonomskoj politici, uključujući razne analize i istraživanja vezana uz mnoga druga područja poput sociologije, geografije, antropologije, zdravstva i slično. Probni pristup omogućen je do 7. travnja 2022. Sadržaju baza može se pristupiti s računalâ u GISKO-u, a za udaljeni pristup, izvan IP raspona GISKO mreže, preko proxy servera na navigacijskoj traci Portala e-izvori. Pristup se ostvaruje putem elektroničkog AAI@EduHr identiteta koji imaju zaposlenici, nastavnici i studenti svake ustanove iz sustava Ministarstva znanosti i obrazovanja.

U organizaciji Austrijskog kulturnog foruma Zagreb, Odsjeka za njemački jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Osijeku, Austrijske knjižnice Rijeka i Austrijske čitaonice Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek prof. dr. sc. Aneta Stojić održala je predavanje na njemačkome jeziku pod nazivom "Hrvatsko-njemački jezični dodiri" nakon čega je izv. prof. dr. sc. Leonard Pon s Odsjeka za njemački jezik i književnost Filozofskoga fakulteta u Osijeku razgovarao s autoricom izložbe na hrvatskome jeziku. Po završetku predavanja i intervjua, u izložbenim aulama u prizemlju i na katu bilo je upriličeno otvorenje izložbe postera i knjižne građe pod nazivom "Hrvatsko-njemački jezični dodiri".

Povijesne prilike u Hrvatskoj rezultirale su brojnim i raznolikim dodirima s drugim kulturama i jezicima, a među njima i s govornicima njemačkoga govornog područja. Ti hrvatsko-njemački dodiri bili su najintenzivniji u vrijeme višestoljetne političke i kulturne povezanosti Hrvatske s Habsburškom Monarhijom kada je došlo do izravnoga dodira njemačkoga i hrvatskoga jezika. Te su veze nesumnjivo ostavile dubok trag na stariju kao i na noviju hrvatsku povijest koji se u hrvatskome jeziku najviše očituje u obliku germanizama odnosno njemačkih posuđenica. Tom se izložbom pokazuju čimbenici koji su utjecali na preuzimanje njemačkih riječi u hrvatski jezik kao i rezultati u suvremenome hrvatskom jeziku. Izložba je dvojezična, na hrvatskome i na njemačkome jeziku te projektna aktivnost Austrijske knjižnice Rijeka i Austrijskog kulturnog foruma Zagreb.

Aneta Stojić redovita je profesorica na Odsjeku za germanistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Predaje lingvističke kolegije, a u svojim znanstvenim radovima bavi se leksikološkim, frazeološkim i kontaktnolingvističkim pojavama u hrvatskome i njemačkome jeziku. Znanstvena je voditeljica Austrijske knjižnice Rijeka te se u tom svojstvu brine za promicanje njemačkoga jezika i austrijske kulture u Hrvatskoj. O hrvatsko-njemačkim jezičnim dodirima održala je niz izlaganja i predavanja u zemlji i inozemstvu te objavila nekoliko knjiga i znanstvenih radova u domaćim i međunarodnim publikacijama. Recentno djelo obuhvaća sve rezultate dugogodišnjih istraživanja hrvatsko-njemačkih jezičnih veza u obliku rječnika germanizama koji je izdan 2020., a obuhvaća više od 5000 natuknica, njemačkih posuđenica u mjesnim govorima Hrvatske.

Četvrta mentorska radionica

Zvonko ANTUNOVIĆ, Maja NOVOSELEC, Ivanka POŠTIĆ

Dana 25. veljače 2022. godine na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek održana je Četvrta mentorska radionica namijenjena svim nastavnicima koji su prvi put preuzeli mentorstvo doktoranada ili to planiraju učiniti u ak. godini 2021./2022. na poslijediplomskom sveučilišnom (doktorskom) studiju „Poljoprivredne znanosti" (Slika 1.) Radionica je također otvorena i za ostale zainteresirane nastavnike uključene u izvedbu toga doktorskog studija. Tema je navedene radionice bila kako pomoći budućim mentorima u njihovom radu s odabranim polaznicima doktorskog studija. Uz pozdravne riječi i moderatorstvo prodekana za znanost i poslijediplomske studije Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek prof. dr. sc. Zvonka Antunovića radionicu smo započeli predavanjem prof. dr. sc. Emilije Raspudić na temu „Uspješna prijava teme doktorske disertacije". Nakon toga uslijedila su dva predavanja naših iskusnih mentora na doktorskome studiju: prof. dr. sc. Matije Domačinovića i prof. dr. sc. Jasne Šoštarić na temu „Mentorska iskustva i preporuke" (slike 3. i 4.). Uslijedila su pitanja na ponuđene teme te rasprava koja je bila vrlo zanimljiva i poučna, a i drugi sudionici radionice imali su priliku predstaviti svoja dosadašnja iskustva te dati određene preporuke za kvalitetnije mentoriranje doktoranada budućim mentorima na doktorskome studiju. Nakon toga dr. sc. David Kranjac održao je predavanje na temu „Stjecanje doktorata znanosti prema tzv. skandinavskom modelu". Kolega Kranjac prvi je doktorand studija „Poljoprivredne znanosti" koji je izabrao takav način u procesu stjecanja doktorata znanosti putem objavljenih znanstvenih radova u visokorangiranim časopisima indeksiranim u svjetski priznatim citatnim bazama (WOSCC). Iskustva kolege polučila su i kvalitetnu raspravu s pitanjima za kolegu te uputila na mogući put za stjecanje titule doktora znanosti. Na Radionici je bilo prisutno tridesetak sudionika. S obzirom na to da je u pitanju već četvrta mentorska radionica koja je održana u sklopu poslijediplomskog sveučilišnog (doktorskog) studija „Poljoprivredne znanosti" na Fakultetu, vjerujemo da će praksa njezina održavanja ući u tradiciju.

Predstavljanje knjige Ideologija, krivnja i odmazda. Vlaho Lovrić i (dis)kontinuiteti prve polovice 20. stoljeća

Pred velikim brojem zainteresiranih sveučilišnih djelatnika, studenata te zainteresiranih građana u svečanoj dvorani Filozofskoga fakulteta u Osijeku 8. ožujka 2022. javnosti je svečano predstavljena knjiga Ideologija, krivnja i odmazda. Vlaho Lovrić i (dis)kontinuiteti prve polovice 20. stoljeća autora doc. dr. sc. Domagoja Tomasa s Odsjeka za povijest Filozofskoga fakulteta u Osijeku. Knjiga je objavljena krajem 2021. godine u izdanju izdavačke kuće Alfa, uz potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja, a organizatori i pokrovitelji predstavljanja knjige bili su Alumni udruga FFOS i izdavačka kuća Alfa.

Na samom početku predstavljanja prisutnima su se kratko obratili doc. dr. sc. Dragana Božić Lenard, predsjednica Alumni udruge FFOS, te Mišo Tokić uime izdavačke kuće Alfa. Uz autora na predstavljanju su sudjelovali povjesničari doc. dr. sc. Slađana Josipović Batorek s Odsjeka za povijest Filozofskoga fakulteta u Osijeku te dr. sc. Domagoj Novosel iz Zagreba, a dužnost moderatorice imala je studentica Marija Damjanović.

Doc. dr. sc. Josipović Batorek u kratkim je crtama javnosti pojasnila životni i profesionalni put Vlahe Lovrića, pripadnika Križarske organizacije i kasnijega ustaškog stožernika, koji je bio predmetom analize u knjizi, pri čemu je istaknula da se u slučaju predstavljene knjige radi o Tomasovu najzrelijem historiografskom doprinosu. Dr. sc. Novosel posebno je naglasio i pohvalio Tomasov inovativan teorijsko-metodološki pristup zasnovan na konceptu intelektualne povijesti, objašnjavajući i širi društveno-politički kontekst prve polovice 20. st. u kojem je Lovrić djelovao. Nakon njih, doc. dr. sc. Tomas detaljnije je pojasnio vlastitu motivaciju za istraživanje teme obrađene u knjizi i metodološki pristup, uz pojašnjavanje strukture djela i sadržajnu sintezu svakoga od velikih poglavlja, zaključivši da je 1945. došlo do najradikalnije supstitucije društvenih elita u hrvatskom društvu te da je politika odmazde na europskom Istoku i Zapadu u praksi bila bitno različita što je u slučaju Lovrića i jugoslavenske komunističke odmazde rezultiralo njegovim izručenjem iz Italije nakon Drugoga svjetskog rata te suđenjem i smrtnom kaznom koja je izvršena 1949.

Na koncu je doc. dr. sc. Tomas uputio zahvale svima koji su na razne načine doprinijeli nastanku njegove knjige, a knjigu je nakon predstavljanja bilo moguće kupiti po promotivnoj cijeni.

STRIP

PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE

Socijalne kompetencije i vještine

Ana KURTOVIĆ

Socijalne kompetencije i vještine među najvažnijim su, ako ne i najvažnije, kompetencije i vještine koje tijekom razvoja trebamo steći. One se, u najvećem dijelu, stječu tijekom djetinjstva i adolescencije, ali se dalje razvijaju i usavršavaju tijekom cijelog života. Socijalne kompetencije i vještine jako su širok pojam i uključuju širok spektar znanja, ponašanja, stavova i osjećaja koje se stječu i koriste u interakciji s drugim ljudima. Definicija socijalnih kompetencija i vještina ima više, a svaka naglašava neki drugi aspekt kao najvažniji. Međutim, možda se važnost i doseg socijalnih kompetencija i vještina najbolje može vidjeti u definiciji Svjetske zdravstvene organizacije prema kojoj su to "sposobnosti prilagođavanja i pozitivnog ponašanja koje omogućuju osobama da se uspješno nose sa zahtjevima i izazovima koje pred njih stavlja život svakog dana". Prema tome, one su ključne za stvaranje dobrih odnosa, prilagođavanje različitim okolnostima i kontekstima, rješavanje problema i svladavanje izazova tijekom života, ali i za kvalitetu života općenito. S druge strane, deficiti socijalnih kompetencija i vještina povezani su s raznim problemima. Prvenstveno, osobe koje nemaju dobre socijalne vještine u većem su riziku da nemaju ni zadovoljavajuće odnose što može rezultirati usamljenošću, socijalnom izolacijom, socijalnim strahovima, depresivnošću i sl. Nadalje, deficiti socijalnih vještina mogu povećati rizik za agresiju i nasilje, smanjiti učinkovitost u akademskom i radnom kontekstu, ali i u privatnom životu.

Postoje različite podjele socijalnih kompetencija i vještina koje pomažu u boljem shvaćanju njihova raspona i utjecaja na život osobe. Prvenstveno treba spomenuti takozvane temeljne socijalne vještine koje se smatraju nužnima za prilagođeno funkcioniranje u različitim kontekstima svakodnevnog života. Prvenstveno su to vještine koje omogućuju efektivnu komunikaciju, nužnu za jasno i nedvosmisleno prenošenje vlastitih ideja, mišljenja i namjera svodeći šanse za nesporazume i nerazumijevanje na minimum. Unatoč tomu, nesporazumi, neslaganja i sukobi uvijek se mogu dogoditi u ljudskoj interakciji. Stoga su vještine upravljanja sukobima kao i vještine rješavanja problema u odnosima izuzetno važne za uspostavljanje i održavanje kvalitetnih odnosa. Aktivno slušanje, kapacitet za empatiju te prosocijalno ponašanje također se smatraju temeljnim vještinama jer su ključne za kvalitetne i zadovoljavajuće odnose koji uključuju reciprocitet podrške. Naime kapacitet za razumijevanje i podržavanje drugih ljudi nužan je za uzajamnu podršku koju pružamo i dobivamo od drugih, bilo da je riječ o privatnim, bliskim odnosima ili profesionalnim odnosima. Također, on pridonosi uzajamnom poštivanju, suradnji i razrješavanju neslaganja i konflikata. Nadalje, vještine poput asertivnosti, upravljanja stresom ili traženja pomoći i podrške ključne su za dobrobit osobe jer štite osobu od stresa i osnažuju je u nastojanjima da zaštiti svoja prava i zadovolji svoje potrebe, bez narušavanja prava drugih. Navedene kompetencije i vještine može se smatrati općima jer su relevantne u različitim aspektima života. Osim njih, postoje i specifične vještine koje pridonose uspješnosti i zadovoljstvu u pojedinim aspektima ljudskog djelovanja poput vještina vodstva, timskog rada, javnog govora i sl. Prema tomu, socijalne kompetencije i vještine treba razvijati i unaprjeđivati tijekom cijelog života kako bismo unaprjeđivali svoju interpersonalnu učinkovitost i prilagodljivost, kvalitetu odnosa s ljudima u okruženju kao i osobno zadovoljstvo životom. Stoga ćemo u sljedećim mjesecima pisati o pojedinim socijalnim kompetencijama i vještinama, njihovoj važnosti u životu pojedinca te načinima njihova osnaživanja.

PREDSTAVLJAMO SVEUČILIŠNA IZDANJA

Izdavačka djelatnost, kojoj Sveučilište u Osijeku pridaje veliku pozornost, rezultat je neprekidnoga znanstvenog i stručnog rada sveučilišnih djelatnika. Sveučilišni udžbenici, znanstvene knjige, monografije i priručnici djela su koja opsegom i kvalitetom omogućuju samostalno studiranje određenih znanstvenih cjelina i trajni su doprinos afirmaciji i razvitku Sveučilišta u Osijeku.

SVEUČILIŠNI PRIRUČNIK

Klinički kolegij VI: Klinička biokemija 2

Urednik: izv. prof. dr. sc. Jasenka Wagner Kostadinović

U rujnu 2021. godine pri Medicinskom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera tiskan je sveučilišni priručnik "Klinički kolegij VI: Klinička biokemija 2". Urednica je toga priručnika izv. prof. dr. sc. Jasenka Wagner Kostadinović, a autorice su (abecednim redom): Vikica Buljanović, Vesna Horvat, Marija Milić, Jasna Pavela, Ines Šahinović, Lucija Šimetić i Jasenka Wagner Kostadinović.

Posebnost je udžbenika u tome što je to prvi udžbenik namijenjen primarno studiju Medicinsko laboratorijska dijagnostika pri Medicinskom fakultetu u Osijeku, studiju koji je jedinstven u Republici Hrvatskoj.

Priručnik koji predstavljamo napisan je u želji da studenti što lakše svladaju vrlo zahtjevno gradivo nastavnoga programa "Klinički kolegij VI: Klinička biokemija 2" koji se izvodi na trećoj godini preddiplomskoga studija Medicinsko laboratorijska dijagnostika pri Medicinskom fakultetu u Osijeku. Klinička biokemija 2 kolegij je u kojem je naglasak stavljen na praktični rad u specijalističkom medicinsko-biokemijskom laboratoriju. Tijekom kolegija izvode se vježbe iz različitih područja kliničke biokemije koje uglavnom prate poglavlja iz udžbenika preporučenih za ovaj kolegij: Laboratorijska dijagnostika u endokrinologiji, Bolesti kostiju, Bolesti gastrointestinalnoga sustava, Autoimune bolesti, Urođene greške metabolizma. Dodatan naglasak stavljen je na laboratorijsku dijagnostiku posebnih fizioloških stanja poput trudnoće te na specifičnosti laboratorijske medicine u pedijatrijskoj i gerijatrijskoj populaciji. Budući da je riječ o dijagnostičkim temama koje su uglavnom zastupljene u malobrojnim specijalističkim laboratorijima te s obzirom na nedostatak odgovarajuće literature na hrvatskom jeziku, udžbenik će pridonijeti boljem razumijevanju kompleksnih laboratorijskih dijagnostičkih postupaka te će pripomoći da studenti stečeno znanje što prije počnu uspješno primjenjivati u svakodnevnoj praksi.